

őjárásjelentés, hírek. 11.15: „Az ember tra e német nyelven. — e folytatása.

ar. erdi: Traviata című rauss: A vidám há retzene. Lehár Fe

akoztató zene. armónikus hangver mofon. 20: Zongora zene. 22.15: Gram

részletek. Giordano, ranchetti, Mascagni, tti művei. — 17.18: Színházi közv. arazene. 20.30: Zon szerű hangv. mfónikus hangver k. Haydn művei. alajkahangv.

ádiózenekar. Lehár, gedűhangv. ahangvers. Franck,

Rádiózenekar. Gold Svendsen, Busoni, vei.

anuár 21. mmofon. 12.50: Rá mofon. 20: Hangv. okkal. — 21.15: He

angverseny. 9.30: Hí gszó az Egyetemi sjelentés. 12.05: A zalózenekar hang k. 1: Pontos időjel. 2.45: Hírek. 3.30: 5: Moly Tamás ro. 4.45: Pontos időjel. hírek. 5: Bodor olatai. Nem leszek Oh, mért rándl. r. József nádor 2. zenekarának hang z nyelvoktatás. — ntóknél". Helyszími k Budapesti Szék tást vezeti Konez

delésch

or üzembővítés vé eladó. Megtekint Hermann Reteag,

שיב בית טוב ובע יאמר אלט האט מי אנראקטע רבינס ווכט -M., Str. Avram 2.

attal szép uccai, szoba fürdőszoba. Str. Gen. Berthe

ó módszerrel jutá s. Cim a kiadóban

delkező

izraelita tanár, alra, szakmájához lánál, elhelyezke arsulhat. Cim: Uj óczy u. 4.

fejt kóser tehén és egy tehéntől fejt Schwartz Ignácón a. Reg. Ferdinand

kademiát végzett, nek eleget tett, 23 ki a román, ma et szóban és írás megfélelő alkal es későbbi be Ajánlatokat „Szo adó továbbit.

onnal kiadó. Erte zsef, Str. Regina

viség és egy ud a d'Or. Piata Uni

XIV. ÉVF. * SZAM 16
[M]—Koloszvar, 1931
január 21 Szerda
5691 ÉV Sebat 3

As Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánásgai zsidóság napilapja
Cikkjeink utánnymosását cse forrás megjelölésével meg
Kéziratokat nem küldör megörzésükre nem válic.

Ramassetter Robert

BUDAPEST

Taxa postală
platite in numerar
No. 224716-929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ARAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI ELŐFIZETESI ARAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

Hol a kiút?

Az államhatalom irányítói kétségbeesetten keresik a kiutat a mindenre ráerőszakolt gazdasági válság fullasztó légköréből. Nagy tervek és színes elképzelések százával röpködnek a levegőben. Segítségül hívják a közgazdasági tudományt, amely fájdalom, oly tehetetlennek bizonyult az élet realitásaival szemben. A gazdasági és pénzügyi tudományok minden teoretikusa és szakértője keresi a bajok forrását és orvoslási lehetőségeit. A kormány idestova egy éve már, hogy a gazdasági problémák megoldásának keresésére koncentrálna minden erejét és tevékenységét. A mezőgazdasági hitelintézet felállításának és a mezőgazdasági tartozások konvertálásának terve, a mezőgazdasági termékek értékesítéséről szóló javaslat kidolgozása s az ipari cikkek árának leszállításával kapcsolatos tárgyalások, a telefonkoncessziója és most újabbban a kölcsöntárgyalások és a szesz-monopólium előkészítése jelzik azt az utat, amelyet a Mironescu-kabinet a gazdasági válság enyhítésének keresésében áll.

A legaktuálisabb ebben a pillanatban kétségkívül a Párizsban folytatott kölcsöntárgyalások kérdése. A külföldről hazatért Mironescu miniszterelnök jóváhagyásával a megelégedettség mosolyával jelentette be, hogy ezek a tárgyalások a legrövidebb időn belül eredményesen befejeződnek. A miniszterelnök szerint a kölcsön révén lehető lesz az állam természeti kincsének fokozottabb kihasználása, ami az állampénztár bevételeit is emelni fogja, másrészt pedig nagy beruházások válnak lehetségessé, amelyek az ipar és a munkanélküliség szempontjaiból rendkívül fontossággal bírnak. Minden kormányfő hivatából optimista és így Mironescutól sem lehet rossz néven venni azt, ha vérmes reményekkel várja a kölcsön megvalósulását. Komoly indokok szólnak azonban amellett, hogy ezek a remények enyhén szólva túlzottak. De még annyira sem indokoltak, mint az a nagy várakozás, amelylyel az ország a lej stabilizációja és az azzal kapcsolatos kölcsön elé tekintett. És fölösleges volna megismételni, hogy mily keservesen csatlakozott az ország a stabilizációban és a külföldi kölcsönben is.

A „külföldi kölcsön“ delibábos játéka megismétlődni látszik ezúttal. Miről is van szó tulajdonképpen? A kölcsönt — ha megkötik — a stabilizációs kölcsön második részleteként fogjuk megkapni. Az első részlet tizenhatmilliárd lejre ruggott. A második fejében, ha minden jól megy, kétmilliárdnegyszázmillió lejt fogunk kézhez kapni. Vagyis a negyed-részlet az 1930. évi költségvetési deficitnek. Egy másik összehasonlítás: negyed-részlet annak, amit az ország évente csak egyenesadó címén fizet be az állam pénztárába. Az összeg oly kicsiny, hogy azzal egy komoly és alapos szanalási műveletet még csak megkezdeni sem lehet. Arról pedig szó sincsen, hogy az összeg elegendő volna a kereskedelem és az ipar fellendítésére, vagy a mezőgazdasági termelés racionalizálási céljára. A kölcsön összege tehát meg lehetne elenyészőnek mondható. Annál súlyosabb azonban azok a feltételek, amelyekhez a kölcsön feltétele szabva van. Az első részletért hét százalékos kamatot fizet az állam. A második-kéért már hét és fél százalékot kérnek. (Ez nem szabad megfélelőznünk, hogy a francia jegybank visszleszámitolási kamatlába két százalék!) A magas kamatlábadban nemcsak a külföldi pénzpiacra érezhető depresszió és bizonytalanság nyer kifejezést, hanem sokkal inkább a tíz éven keresztül rosszul fizető adóssal szembeni bizalmatlanság és a nagyra taksált rizikó. De ez még nem minden. A kölcsönből fakadó komplikációk csak ezután következnek. Az első részlet kibocsátási ár

Maniu Gyula csak április végén tér vissza az országba?

Rendkívül súlyosak a külföldi kölcsön feltételei és még így is problematikus, hogy megkapjuk

Mindössze kétmilliárd 400 millió lejt kapna kézhez Románia hét és félszázalékos kamat és 76-os kibocsátási árfolyam mellett. Mironescu miniszterelnök reméli, hogy a kölcsön megköthető lesz és a feltételek nem lesznek „tulságosan“ súlyosak

A nemzeti parasztpárt népszerűségének hanyatlását állapították meg a kormánypárti parlamenterek kolozsvári értekezletén

Bucuresti-Bukarest, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentették, hogy Mironescu miniszterelnök három heti külföldi tartózkodás után hazaérkezett. A miniszterelnök ezalkalommal hosszabb nyilatkozatban ismertette a sajtó képviselői előtt a bel- és külpolitikai helyzet aktuális problémáit. A miniszterelnök mindenekelőtt is örömeinek adott kifejezést afölött, hogy Genfben módjában állott aláírni a lengyel-román szövetségi szerződés öt évre szóló meghosszabbítását. Ez az aktus kétség-telenül nagy külpolitikai jelentőséggel bír. Köztudomású ugyanis, hogy Szovjet-Oroszország röviddel ezelőtt meg nem támadtási szerződést ajánlott fel Lengyelországnak, feltételül azt követve ki, hogy Lengyelország mondja fel a Romániával kötött barátsági szerződését. A lengyel kormány Románia tudomására hozta ezt az ajánlatot, amely egy román külügyminisztériumi tisztviselő indiszkréciója folytán nyilvánosságra került. A szovjet már csak ezért is megszakította a tárgyalásokat Lengyelországgal és a lengyel-román barátsági szerződés meghosszabbítása a két állam szolidaritásának kihangsúlyozását jelenti a szovjet ajánlatával szemben.

Rövidesen befejeződnek a tanácskozások

Mironescu rámutatott arra, hogy a Népszövetség most tanulmányozza a gazdasági élet szanalásának lehetőségeit, tekintettel a mezőgazdaság krízisére. Ezután áttért a Párizsban folytatott kölcsöntárgyalásokra és kijelentette, hogy a kölcsön nem lesz tulságosan nagy, de ez nem is volna kívánatos. A kölcsön segítségével igyekezni fog a kormány fokozottabb mértékben kiaknézni az ország természeti kincseit, ami emelni fogja az állampénztár bevételeit is. Másrészt pedig a kölcsön révén nagy beruházások válnak lehetségessé. A kölcsön feltételeinek alapját a stabilizációs kölcsön képezi s így azok nem lesznek tulságosan súlyosak. A tárgyalások igen előrehaladott stádiumban vannak és rövidesen be is fejeződnek. A miniszterelnök a belpolitikai helyzettel foglalkozott ezután. Sajnálatának adott kifejezést afölött, hogy nem volt ideje a Nizzában tartózkodó Maniu

Gyulát felkeresnie. Alkalma volt azonban Bernből telefonon beszélni a nemzeti parasztpárt elnökével és a beszélgetés során megállapították, hogy Maniu és a kormány között a legteljesebb egyetértés áll fenn. Végül hangsúlyozta Mironescu, hogy bármily fontossággal is bírjon a CFR vezérigazgatójának személye, ez a kérdés semmiesetre sem szolgálhat alkalmat kormányválság előidézésére. Egyébként sem lát semmi okot fennfogni, ami ebben a pillanatban a kormány távozását vonná maga után.

Maniu csak április végén érkezik haza

Kedden délelőtt Mironescu audiencián jelent meg az uralkodó előtt. Az audiencia két és fél óra hosszat tartott és en-

Az amerikai és az olasz bankok nem vesznek részt a kölcsönben?

Bucuresti-Bukarest, január 20. A kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatosan a Cuvantul azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy az amerikai és olasz bankok nem hajlandók résztvenni a stabilizációs kölcsön második részletének folyosításában. Ebben a pillanatban a párizsi Banque de Paris et de Pais Bas folytatja a tárgyalásokat a román kormány és a romániai bankok képviselőivel Kauffmann és Nae Stefanescu bank igazgatókkal. A Cuvantul értesülése szerint az angol bankok sem hajlandók a kölcsön folyosításában résztvenni és a Banca Lazar Brodheren utján kijelentették, hogy egyrészt a konjunkturát kedvezőtlennek tartják, másrészt pedig véleményük szerint a feltételek olyanok, hogy kompromittálni fogják a kölcsönműveletet és a román kormányt is. Az angol pénztézetek közül egyedül a Hambros Bank vett részt a tárgyalásokban, ez is azért, mert érdekelve van a Crissoveloni Banknál és a Resicánál.

A bank úgy tudja, hogy a kölcsön megvalósítása egyre problematikusabbnak látszik, pénzügyi körökben megmagyarázhatatlan hibának tartják, hogy Románia huszmillió dolláros kölcsönt vegyen fel hét és félszázalékos kamat és 76 százalékos kibocsátási árfolyam mellett.

zetlen külföldi adósságairól van szó, amelyeknek rendezése kétségkívül jóval előnyösebb feltételek között volna lehetséges, ha a kötelezettségek elismerése nem állna szoros kapcsolatban a kölcsön folyosításával. Ez tehát a stabilizációs kölcsön második részletének reális képe: Románia aláírt egy hatmilliárd lejt kitevő kötelezettséget, hogy két és félmilliárd lejt készpénzt kapjon kézhez. A feltételek és maga az összeg olyan természetűek, hogy nemcsak gazdasági és pénzügyi szempontból lehetne súlyos kifogásokat emelni ellene. Az állam presztizse szempontjából is megdondolós tárgyát kell hogy képezze a stabilizációs kölcsön második részletének hasonló feltételek

nek során a miniszterelnök részletesen referált a királynak külföldi utján szerzett tapasztalatairól. Szerdán délelőtt minisztertanács lesz, amelyen a kormány tagjai előtt fog beszámolni a miniszterelnök külföldi utjának eredményeiről. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mikor tér vissza az országba Maniu Gyula, Mironescu nem tudott pontos választ adni. Nemzeti parasztpárti körökből származó értesülések arról szólnak, hogy Maniu semmiesetre sem tér haza februárban, mintahogyan eredetileg számították. A miniszterelnök a francia Rivieráról Olaszországba utazik, majd felkeresi Párizst, Londont és Berlint. Ilyen körülmények között nincs kizárva, hogy Maniu csak április végén, vagy május elején fog visszatérni az országba.

Érdekes intimitások a kolozsvári értekezletről

Bucuresti-Bukarest, január 20. A fővárosi lapok érdekes részleteket közölnek az erdélyi és bánáti kormánypárti parlamenterek erdélyi értekezletéről. A Dimineata szerint, midőn Vaida felhívta a jelenlévőket, hogy csináljanak propagandát a bihar- és krassómegeyi részleges választásokon, Biltu máramarosmegeyi képviselő közbekiáltott: — Nem fogok propagandát csinálni egy szabadkőművesekből álló kormánynak. Ezt a kérdést tisztázni kell! Ez a kijelentés a teremben meglehetősen nagy derűtséget keltett. A fekete-szesz problémáját Liviu Micsa szamosmegeyi képviselő vetette fel, aki kijelentette, hogy ez a kérdés a közérköles egyik problémája és a kormány nem nézheti többé ölbetűt kezekkel azt, ami eddig történt. Dr. Vlad Aurel kultuszminiszter is hozzászólt a kérdéshez és kijelentette, hogy a feketeszesz a rossz szesz törvényben leli magyarázatát. Le kell szállítani a szesz illetekeket. Az értekezlet során az egyik képviselő rámutatott arra, hogy a nemzeti parasztpárt egyre inkább elveszti népszerűségét Erdélyben is. Ha a párt meg akarja őrizni erejét, úgy sürgős szükség van a gazdasági és morális szanalásra.

között történő felvétele. A kormány tagjai azzal érvelnek, hogy az államnak sürgősen pénzre van szüksége. Ezt senkisé nem vonja kétségbe. Sőt az is igaz lehet, hogy kétmilliárd és négyszázmillió lejt elegendő volna arra, hogy injekciót adjanak a nemzetgazdaság haladó testébe. Ezzel szemben viszont önként adódik a kérdés: szabad-e ilyen feltételek mellett felvett kölcsönrel megterhelni az államgazdaságot és ugyanakkor elvágni esetleg egy nagyobb és kedvezőbb feltételű kölcsön elnyerésének lehetőségét? Az ország súlyos helyzetéből kivezető utat egy ilyen kölcsön segítségével nem lehet megtalálni. A megoldás másút van.

A biblia hét napos hetét veszélyezteti a Népszövetség naptárreformja

Sulyos vallási és szociális veszélyt jelent a kalendárium reformja

Zürich, január 20. Néhány héttel ezelőtt az amerikai lapok Genfből inspirált cikkeiben ismételt hang-súlyozták, hogy a naptárreform nem fog hozni teljes újítást e téren, mindössze leegyszerűsítik a gregoriani naptárt. A hírek nyilvánvaló tendenciája az volt, hogy hallgattassák el azokat, akik vallási szempontból harcolnak a reform ellen.

Dr. T. Levenstein, a Naptárreform Zsidó Bizottságának elnöke a Zsidó Távirati Iroda képviselője előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a tervezett reform a zsidók szempontjából sulyos sérelmeket tartalmaz. Nem lesz 364 napból álló év szökő hónapokkal, vagy szökőhetekkel. Az év tartama megmarad 365 naposnak azzal a kiesiny változással és leegyszerűsítéssel, hogy a 365-ik nap ki fog esni a hét napos hétből és blankónapként fog szerepelni. Azok a vallásközösségek, amelyeknek szavuk lesz a reform körül, csak a keresztény husvétünnepnek fixálására szorítkoznak. A blankónapot a keresztény egyházak egyáltalában nem akarják eltüntetni. Pájdalom — folytatja dr. T. Levenstein — semmi sem mutat arra, hogy nyugodtan tekinthetünk a genfi naptári tanácskozások elé. Körülbelül egy évvel ezelőtt közölték velem, hogy a vallásközösség képviselőit szívesen látják ezeken a gyűléseken, azonban csak figyelőként szerepelhetnek és beleszólásuk a tárgyalások menetébe nincsenek. A németországi naptár-tanulmányi bizottság, valamint a többi országok tanulmányi bizottságai a különböző kereskedelmi és ipari körök képviselőihez körkérdeket intéztek. Ezekben a kérdésekben egyáltalában nem szerepel a kérdés, vajjon kívánatosnak tartják-e a husvétünnep fixozását. A kérdés fogalmazása egyébként így hangzik:

1. Szükségesnek tartják-e a mostani naptár reformját?
2. Ha igen, akkor melyiket a Népszövetség elé terjesztett két naptártervezet közül?

Mint hogy mind a két terv szükségképpen követeli a „blankónapot”, zsidó szempontból az kétszegtelenül nagy hátrányt fog jelenteni.

A naptárreform valóban azt célozza, hogy egy örökké stabil naptár teremtsék, olyképpen, hogy minden év január elseje vasárnapra essen. Es szükséges teszi, hogy egy rendes évben egy nap, a szökőévben pedig két nap másnéven szerepeljen, mint a most érvényben lévő hónapok nevei. Ezáltal „betörés” történik az ótestamentum által inaugurált hét napból álló héthez. Az ótestamentum nem ismeri csak a megszakítás nélküli egymást követő hét napos heteket. Hogy vajjon a 365-ik nap mint december 31-ike kapcsolódik az évhez, vagy pedig a 365-ik napot „blankó napnak” nevezzük, ez ebben a tekintetben teljesen közömbös. Az a nap, amely mindig a hét első napja volt, 1935-től kezdve a valóságban már nem első

napként szerepel, hanem a hét második napja lesz, 1936-ban, az év első felében a harmadik, az utolsó felében pedig a hét negyedik napja lesz, 1937-ben pedig az ötödik és stb. Mint hogy a mózesi tanok hívói az ótestamentumban követelt hetedik nap szentségét feltétlenül követelik és ez vallásuknak egyik alapvető követelése, a világ minden részén széjjelszört zsidók képtelenek lesznek naptárreform bevezetése esetén egy azon napon ünne-

Elektrifikálják a Biro-Bidschan-i zsidó kolóniákat

Háromezer zsidó fiatalember látogathatja Oroszországban a vasutas tanfolyamot

Berlin, január 20. Moszkvából érkező jelentések szerint a Szovjetunió egyik legnagyobb villamosági trösztje, a „GET” megkezdte Biro-Bidschanban a villamoság bevezetésére szolgáló előmunkálatokat. Ezzel biztosítva van az ottani kolóniák elektrifikálása. Biro-Bidschanban, mint ismeretes, zsidó mezőgazdasági kolóniák működnek és pedig részben az amerikai zsidók támogatásával az OZET útján. Az OZET most tette közzé a zsidó kolóniák kulturmunkájáról szóló programját. A program keresztülvitele érdekében félmillió rubelt szavaztak meg. Az OZET mindezekelőtt népszerű mezőgazdasági propaganda iratokat fog kiadni, hogy ezzel elsősorban szolgálja a kolonisták

gyakorlati követeléseit. Ezenkívül az összes állami és szövetkezeti gazdaságokban modern jiddis könyvtárakat rendeznek be és a zsidó kolonizációk főbb centrumaiban dalárdákat és zenegyűléseket szerveznek. Az OZET egyébként mozgalmat indított, hogy a közeli hónapokban tagjainak számát 300 ezerről felemelje 750 ezerre. A szovjetországi zsidó kolonizációs bizottság, a KÖMZET közli, hogy előkészületeket tett arra, hogy minél előbb 3000 zsidó fiatalembert elhelyezzen a vasutas tanfolyamokon. Azelőtt zsidókat Oroszországban a vasuti szolgáltatnál nem is alkalmaztak. További 10 ezer zsidó fiatalember különböző ipariskolákban, gyárban fog kiképzést nyerni.

Félmillió dollárt gyűjtenek össze a csikágói alvilág banditái Liugle amerikai újságíró gyilkosának védelmére

Thompson, az amerikai alvilág fegyverszállítmányának szenzációs leleplezése a csikágói banditák és a rendőrség rémtetteiről

Csikágó, január 20. A csikágói alvilág tagjait most élénken foglalkoztatja az a bűnper, amelyet a Chicago Tribune munkatársának Liuglenek meggyilkolása ügyében rövidesen főtárgyalásra kerül és félmillió dollárt akarnak összegyűjteni, hogy a gyilkossággal vádolt bandita kőllő védelemben részesüljön. Erről beszélgettünk az egyik csikágói éjszakai lokálban egy kis vörösarcu emberrel, aki a legtöbbet tud a csikágói alvilág rejtelméről. A ruházata és sima modora után egész szimpla nyársolgárt sejtene benne az ember, csak a fürkésző, éles tekintete feltűnő és nyugtalanító. A hírhedt Frank H. Thompson ez, akiről a rendőrség is tudja, hogy az alvilág fegyverszállítója és kebelbarátja Al Capone-nak, George Morannak, Jack Diamand-nak, valamint más híres banditáknak.

Thompson, akit több csempészbanda és gyilkos szervezet halálra ítélte és akit néhány amerikai város rendőrsége körözött és aki nemrég sebesült meg egy gépfegyver-harcban, így mesélte el titkait:

„Eredményes” szállítások

Évekkel ezelőtt kezdett szállítani a csikágói alvilágnak és más nagyvárosok banditáinak fegyvereket, géppuskákat, revolvereket, bombákat, könnyfakasztó bombákat és más „hadiszereket”. Feljegyzései szerint eddig háromszáz embert öltek meg azokkal a fegyverekkel, amelyek ő szállított, ezzel szemben azonban sok embernek az életét mentette meg golyóvédő páncél-ingeivel, amelyeket ugyancsak ő szállít a banditáknak. A Moran-Aiello-banda halálra ítélte, mondotta el egész büszkén és tisztában van azzal, ha nem ez a társaság, akkor egy másik banda tagjai fogják megölni. Ezzel azonban nem sokat törődik, mert tudja, hogy gépfegyvergolyók gyorsan végeznek az emberrel. Eddig kilenc ízben lőtték rá utoljára 1930 június 8-án Liugle újságíró meggyilkolásának előestéjén és egyszer egy gépfegyver-harc után sulyosan sebesülve maradt az országút porában, miután ellenfelei azt hitték, hogy meghalt.

A csikágói alvilágnak ez a fegyverszállítója sok érdekes részletet tud Liug-

le újságíró meggyilkolásáról, még több rendkívül érdekes kulisszatitkot ismer azonban annak az emlékeztetés tömegmészárszárának, amely 1929 február 14-én történt Csikágóban, amikor zárt helyen hét alkoholeszempészre adtak sortízet gépfegyverekkel. Erről a következő szenzációs részleteket meséli:

Terry Dragan bosszút esküdött...

— Az ügy előzményeihez tartozik, hogy Terry Dragan lovat kitiltották a versenypályáról. Dragan azt hitte, tudja kinek köszönheti ezt az intézkedést és bosszút esküdött. Szövetkezett Morannal, aki bombákat rendelt Thompsonnal. A bombák szállítása után néhány órával már a levegőbe akartak röpteni két házat, amelyeknek tulajdonosa a Dragan által gyanúsított ember volt. Ez a háztulajdonos egy többszörös milliomos volt, aki az alvilág „vállalkozásait” finanszírozta és akinek a rendőrségen nagyobb befolyása volt, mint magának a rendőrfőnöknek. Ép ezért erélyesen követelte a rendőrségtől, hogy Morant büntessék meg, de persze nem törvény szerint, hanem „amugy”. Ezzel Moran sorsa meg volt pecsételve. A rendőrség munkához látott.

Először is egy kémet bérlettek, akinek az volt a feladata, hogy Moran rejtekhelyét a rendőrségnek elárulja. Tommy Mc. Elligot, egy többszörös gyilkos és veszedelmes bandita vállalkozott a kémkedésre, miután éppen sulyos bajban volt és a rendőrség alternatíva elé állította: vagy letartóztatják egyik legutóbbi gyilkosságáért, vagy szabad marad, de vállalkozik az árulásra. Elligot nem volt szilárd „jellem” és vállalkozott, hiszen ezzel a villamoszékéből menekült meg.

Az áruló 1929 február 14-én a Moran-banda Morth Clark Street 2122. alatti áruraktára körül ólalkodott egy ideig, majd autóbába ült, az első telefonállomáshoz sietett és értesítette a rendőrséget, hogy „minden rendben van”. Husz perc cel később egy autó érkezett, amelybe

Elligot beszállt. Két egyenruhás rendőr és két polgári ruhás férfi ült az autóbán, valamennyien a Moran-banda áruraktárához hajtottak, ahol Elligot előreszaladt ezzel a kiáltással: — Vigyázzatok! Itt a rendőrség!

Néhány halálordítás — és esend lett

Morannak szerencséje volt, mert tíz perccel előbb hagyta el a raktárt. A hét másik csempész mosolygva, egészen nyugodtan fogadta a rendőrséget. A razzia nem jelentett többet számukra egyszerű letartóztatásnál, amiben már nem egyszer volt részüik. Majd letelek értük megint az óvadékok — gondolták nyilván — és akkor megint szabadon boesztják őket.

— Sorakoztatok a fal mellett, hogy megmótozhassunk benneteket! — adta ki a parancsot az egyik rendőr.

A csempészek arca a fal felé fordulva felemelet kezekkel sorakoztak. A rendőrök erre rájuk irányították gépfegyvereiket és sortízet adtak. Néhány halálordítás és aztán néhány másodperc múlva elesendesedett minden. A hét csempész közül egyedül Frank Gutenberg volt még csak életben, amikor a rendőrautó elrobogott és a véres események ez az egyetlen életbenmaradt szemtanúja később sulyos sebesülten szemébe is mondta a rendőrfőnöknek, hogy a rendőrség gyilkolta meg.

A lapok rendkívül kiadásokban közölték a tömeggyilkosság hírért és kitört a botrány. A rendőrség Al Capone-tette felelőssé az esetért, de mégsem tett semmiféle intézkedést letartóztatására. Ezzel szemben Silloway, a chicagói prohibíciós rendőrség főnöke egész nyiltan a rendőrséget vádolta meg a tömegmészárszárakkal, mire óriási mebotránkozás tört ki amerikaszerre. Sillowaynek el kellett hagynia állását, a rendőrség pedig tömegesen tartóztatta le a kisebb gonosztevőket, akiket azonban hamarosan szabadon kellett megengedni.

Az árulót eltették láb alól

Az egész ügy már majdnem feledésbe merült, amikor nemrég a vizsgálat során lefoglalt gépfegyverekről megállapították, hogy azokat Thompson szállította. Erre elrendelték Thompson letartóztatását és a rendőrségen a legbrutálisabb terrorral akarták arra kényszeríteni, hogy írja alá azt a jegyzőkönyvet, hogy ő szállította az egyik bandavezérnek a gépfegyvereket, amelyekkel a csempészeket kivégezték. Ezenkívül kényszeríteni akarták arra is, vállalja, hogy kihallgatta a banda tagjainak megbeszélését, amikor elhatározták, hogy rendőri egyenruhában fogják a csempészeket megtámadni és halomra lönni, Thomson minden fenyegetés és a legszörnyűbb kínzások ellenére sem írta alá a jegyzőkönyvet, bár a villamosszékkel is megfenyegették. Hat napi kínzás után, amikor látták, hogy tehetetlenek vele, végre szabadon engedték. Mc Elligot, az árulót, azonban titokzatos merényletnek esett áldozatul egy rendőri őrszoba közelében és sohasem nyomozták ki, hogy ki volt a gyilkosa... Ezt mesélte el Thompson, a chicagói alvilág fegyverszállítója...

Herkulesfürdőn lesz a kisanant ezidei konferenciája. Londonból jelentik: Genfi jelentés szerint a kisanant ezidei konferenciája a romániai Herkulesfürdőn május huszadikán lesz.

Ügyvédi határ-időnapló 1931

Teljes angolvaszonkötésben 480 lej. Vidékre utánvétellel küldi: **Lepage, Cluj**

A cionista irodalom standard műve BÖHM ADOLF:

A cionista mozgalom

Kivonat a tartalomról:

- Az emancipáció és következményei
- A cionizmus és a modern zsidóság
- A cionizmus előfutárai a 20. században
- Ahad Haam
- Herzl Tivadar fellépése
- Eredményes és csalódások
- Herzl egyénisége
- stb., stb.

Ara: 120 lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

Az egész

Bucuresti-B

Uj Kelet tud pescu, az ism tudvalevőleg názására aia nökigazgatója Filipescu az érdekes nyila tarifa készülő Filipescu tö ket mondotta:

Az állam

— Nem tud tarifertervezeti Az állammal mében a terv megküldöttük tériumnak. M ban a tarifa ami elégedetle ségben, fel szemben semm közönség inny ezért szüksége világosítást. A tükü tőkét inve szionálásáról azt hangoztatt össze 3,3 szaza ezt is csak az karbantartásán tént, ellenkező not nem hozna nek egyesek, rabolt” telefón volt.

Négy ticióer

— A törvény hogy öt év áll szolgáltatba a t nyait. Százalék állam sem fog nal rendelkezni vezetésére benn Hogy kötelezet kénytelenek v liárd lejt inves törvény megad nak arra, hogy not biztosíthass ban senkismen igazságtalanság veszik tőle edd senkismen gondo tőke nem azért megelekedne az átléphesse az or

Az áll sebbet

— Erdekődés a különböző álla három évben év értékben folyta ket, amiből 5- évenként. Ugya ki előtt kaptak ben csak a rend megfizetni. Ter az állam nem a vetésben megsza állami hivatalok után telefonálni Mindezeket F el, hogy válassz sokra, amelyek utóbbi időben k egy a tarifaemo kedvezmények csolatosan. A te tervével kaposo mondotta Filipes

Előbb j jön a ta

— Elvben kin lven tarifaemelés addig, amíg a k tunk rendelkezé szolgálatot, amel rendezéssel bíró alább egyenlő le előfizetők egyet fognak fizetni t az egész bukare nem lesz szerelve

Grigore Filipescu érdekes nyilatkozata a teleföntársaság terveiről

Csak két év múlva lép életbe a felemelt teleföntarifa

Egyelőre a teleföntársaság megszüntetett mindenféle kedvezményt a telefónbeszélgetéseknél, mert Filipescu szerint „a külföldi tőke nem azért jön az országba, mintha örülne annak, hogy átléphette az ország határait“

Az egész romániai sajtó tiltakozik a kedvezményes sajtóbeszélgetés megszüntetése ellen

Bucuresti-Bukarest, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Grigore Filipescu, az ismert nevű román politikus, tudvaleg a telefónkoncesszió kiadására alakult részvénytársaság elnökgazdátja is. Ebben a minőségében Filipescu az egyik bukaresti lapnak érdekes nyilatkozatot adott, a teleföntarifa készülő emeléséről.

Filipescu többek között a következőket mondotta:

Az állam 757 millió lej investált

— Nem tudom, hogyan került a mi tarifatervezetünk a nyilvánosság elé. Az állammal kötött egyezmény értelmében a tervezet néhány példányát megküldöttük a közlekedésügyi minisztériumnak. Másnap megjelent a sajtóban a tarifa néhány részlete. Mindaz, ami elégedetlenséget kelthetett a közönségben, fel volt sorakoztatva. Ezzel szemben semmi sem volt benne, ami a közönség inyárára lehetett volna. Eppen ezért szükségesnek tartok néhány felvilágosítást. Az állam 757 millió lej értékű tőkét investált. A telefónkoncessziójáról szóló törvény indoklása azt hangoztatta, hogy a telefon mindössze 3,3 százalékos hoz az államnak s ez is csak azért, mert a szolgálat jókárbantartásáról gondoskodás nem történt. Ellenkező esetben semmilyen hasznot nem hozna. Ma pedig arról beszélnek egyesek, hogy az államtól „elrabolt“ telefon valóságos aranybánya volt.

Négy és félmilliárd lej investícióért 8 százalékos haszon

— A törvény kötelezi a társaságot, hogy öt év alatt vezesse be a telefonszolgálatba a technika legújabb vívmányait. Százezeresre emeli az európai állam sem fog annyi automata telefonnal rendelkezni, mint amennyinek a bevezetésére bennünket a törvény kötelez. Hogy kötelezettségeinket teljesíthessük, kénytelenek vagyunk négy és félmilliárd lej investálni. Ezzel szemben a törvény megadja a módot a társaságnak arra, hogy nyolc százalékos hasznot biztosíthasson magának. Erről azonban senkisé nem akar tudni. Mindenki igazságtalanságnak érzi azt, hogy elveszik tőle eddig élvezett előnyeit. De senkisé gondol arra, hogy a külföldi tőke nem azért jön Romániába, mintha megelégedne azzal a tisztességgel, hogy átléphesse az ország határait.

Az állami hivataloknak kevesebbet kell telefonálni

— Érdeklődésemre megtudtam, hogy a különböző állami hivatalok az utóbbi három évben éventénként 30–40 millió lej értékben folytattak telefonbeszélgetéseket, amiből 5–10 milliót fizettek ki éventénként. Ugyanakkor, midőn mindenki előtt kaptak kapcsolást, ezzel szemben csak a rendes tarifát kellett volna megfizetni. Természetes dolog, hogyha az állam nem akarja átlépni a költségvetésben megszabott kereteket, akkor az állami hivataloknak kevesebbet kell ezután telefonálniuk.

Előbb jó lesz a telefon, azután jön a tarifaemelés

— Elvben kimondottuk hogy semmilyen tarifaemelés nem csinálunk, mindaddig, amíg a közönségnek nem bocsátunk rendelkezésére egy olyan telefonszolgálatot, amely a legtökéletesebb berendezéssel bíró külföldi állammal legalább egyenlő lesz. A régi bukaresti előfizetők egyetlen egy banival sem fognak fizetni többet mindaddig, amíg az egész bukaresti telefónhálózat át nem lesz szerelve automata-telefonokra.

Ami az új abonenseket illeti, két év múlva fog életbe lépne az ezek számára érvényes tarifa. Az eddigi öt ezer lej helyett az új abonensek hét ezer lejt fog kelleni fizetniük. Ezzel szemben a felszerelési költség nyolcszáz lej lesz az eddigi hatezer helyett. Speciális árakat fogunk megállapítani az egy és ugyanazon vonalon beszélő előfizetők számára és nyugodt lélekkel kijelenthetem, hogy ezek jobban ki lesznek szolgálva, mint a mai előfizetők. Az interurbán-beszélgetések drágábbak lesznek, de garantálhatom, hogy az új készülékek segítségével gyorsabban lehet majd beszélni a rendes tarifa mellett, mint most a sűrű

gős beszélgetések igénybevételével.

— Minthogy az új tarifa most még nem lép életbe nem kellett volna még nyilvánosságra hozni. En azonban azon a véleményem voltam, hogy a közönségnek meg kell tudnia, hogy mi vár rá. Érdeklünk az, hogy a közönség igényeit kielégítsük. Az abonensek jelenlegi száma mellett azonban nem tudjuk a költségvetésünket kiegyensúlyozni.

Sztrájkjal fenyegetnek az abonensek

— Egyesek az abonensek sztrájkjával fenyegettek meg bennünket. Ezek a fenyegetések azonban hidegen hagynak. Valahányszor ilyesmiről hallok, mindig eszembe jut az, hogy egyszer negyed-

órákig tartó hiábavaló várakozás és dühöngés után megmondtam a központos kisasszonynak, hogy aznap leszereltem a telefonomat.

— Nagyon rosszul teszi — válaszolta a kisasszony — egész biztos, hogy már holnap sajnálni fogja, amit tett.

Hallgattam és igazat adtam a kisasszonynak — mondotta Filipescu — majd a következőkkel fejezte be nyilatkozatát:

Morganék adminisztrációja jó iskola

— Azt hiszem, hogy az az adminisztráció, amit a teleföntársaság csinál, nagyszerű iskola nekünk románoknak. Nem ismerünk semmiféle kedvezményt. Kezde az elnök uron és folytatva a vezérigazgató uron, mindenkinek ki kell fizetnie az előfizetési díjat és az interurbán-beszélgetéseket. Azon a napon, amidőn a soronkivüli bánásmód nem lesz létalapja megannyi román állampolgárnak, egészen bizonyos, hogy jobban fog menni az országnak.

Itt említjük meg, hogy a teleföntársaság ma délelőtt kiértékelte a kolozsvári lapokat, hogy január 15-től kezdve megszüntették a sajtó számára eddig biztosított és minden nyugati államban fennálló ötvenszázalékos kedvezményt. Ez az intézkedés kinos feltűnést keltett és az egész romániai sajtó egyöntetű tiltakozását fogja maga után vonni.

Párisban, Bécsben, Londonban, Spanyolországban veszedelmes méreteket öltött az influenza járvány

Angliában egy egész katonai tábor ki kellett üríteni a járvány miatt

Párizs, január 20. A francia fővárosban terjed az influenzajárvány. A betegség szerencsére enyhe lefolyású s nem tart tovább esetenként egy-egy hétnél.

A francia lapok madridi jelentései szerint a spanyol fővárosban katasztrofális méreteket öltött az influenzajárvány. A betegek számát a fővárosban mintegy 300 ezerre teszik. Az összes kórházak zsúfolva vannak és még iskolákat is be kellett zárni, hogy az újabb betegeket el lehessen

helyezni.

Az influenzajárvány Bécsben is egyre nagyobb méreteket ölt. Az összes bécsi közórházak új betegekkel teltek meg. Az utóbbi néhány nap alatt tíz halálosvégi influenza- eset is volt.

London, január 20. Az alloseouthi katonai táborat tegnap teljesen kiürítették, mert a katonák sorra betegedtek meg influenzában. A katonai kórházak is tele vannak betegekkel.

Párizs, január 20. Toulouseban több

halálos áldozata van az influenza járványnak. A postai szolgálatot csak katonaság igénybevételével lehet lebonyolítani, mert a postai személyzetnek háromnegyed része betegedett meg influenzában. Grenoble város három nagy üzemében, amelyek egyenként 1500–1500 munkást foglalkoztatnak, a tisztviselők és a munkások tömeges megbetegedése miatt be kellett szüntetni a munkát. A járvány terjedéséhez nagyban hozzájárul az az abnormis időjárás, amely Franciaországban országszerte uralkodik.

Kormánypárti képviselők a papirkartell megszüntetését kérték ma a kamarában

A liberálisok választási visszaélésekkel vádolják meg a kormányt

Bucuresti-Bukarest, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén napirend előtt Răduceanu szociáldemokrata a csernovici nyugdíjasok illetményeinek kiutalását követeli. Jumanca szociáldemokrata szólt fel ezután és a grafikai iparban konstataható visszaeséseket teszi szóvá. Kijelenti, hogy a grafikai ipart a drága papír teszi tönkre. A romániai papír gyenge minőségű és az árai magasak. A papírgyárak óriási haszonnal dolgoznak.

Pamfil Seicaru: Meg kell szüntetni a papirkartell és az összes kartelleket. Akkor olcsóbb lesz a papír és lesz állanak az egész vonalon az árak.

Dr. Gaur, az Adeverul főszerkesztője, tiltakozik a papírvámok felemelése ellen.

D. R. Ioanitu hangszólja, hogy információi szerint a papírvámok felemelését a kormány gazdasági tanácsa már elhatározta. Kérde a kormányt, hogy ez az információ megfelel-e a valóságnak. Kijelenti, hogy nem igaz az a hír, miszerint dumping áru volna forgalomban.

Negure liberális: hangsúlyozza, hogy a részleges választásokat az egész országban választási visszaélések előzik meg. Teianu államtitkár a kérvényezőket szorgalmazta Nagyváradon és mint magas állású tisztviselő ígéri, hogy elintézi a kérvényeket. Egyébként mindenütt az egész tisztviselői kar a kormány mellett agitál

és még az adótisztviselők is korteskednek.

D. R. Ioanitu válaszol Negurenak. Kijelenti, hogy a liberálisok alatt minden választást ugyszólván verbefojtottak. A liberálisoknak nincs erkölcsi alapja ahhoz, hogy választási visszaélésekről beszéljenek ebben az országban.

Solomon kormánypárti ugyancsak Negurenak válaszol. Negure megsérti

a tisztviselők polgári erényeit, amikor azzal vádolja őket, hogy választási visszaéléseket követnek el.

Raducanu a kormány nevében kijelenti, hogy a nemzeti-parasztpárt nem dolgozik liberális módszerekkel. A nemzeti-parasztpárt nem akar az ország közvéleménye előtt úgy szerepelni, mint a liberálisok.

Ezután néhány nemzetközi konven-

ciót szavaznak meg.

Három év óta igéri a kormány az állampolgársági törvény módosítását

Bucuresti-Bukarest, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A parlament őszi szesszióját megnyitó királyi trónbeszéd bejelentette többek között az állampolgársági törvény módosítását is. A módosítást már három év óta igéri a nemzeti-parasztpárti kormány, amelynek első igazságügyminisztere, Grigore Iunian pontosan 1928 december 30-án ígerte meg a Landau beszarábiai zsidó képviselő interpellációjára adott válaszában azt, hogy eliminálni fogja a Marzescu-féle állampolgársági törvény igazságtalanságait.

A trónbeszéd bejelentését természetesen nagy örömmel fogadta a hontalan polgárok nagy tömege, elsősorban pedig az ország zsidóság, amelyet a Marzescu-törvény különösen érzékenyen sújtott. A parlament megnyitása óta már több, mint két hónap telt el, de a módosító javaslat beterjesztése még

mindig késik. Sőt, minden ígéret ellenére sem hívták össze azt a bizottságot, amelynek egyes kisebbségi képviselők is tagjai és amelynek feladata volt az, hogy a minisztérium hivatalnokai által kidolgozott módosító javaslatot átnézzék.

Landau zsidó képviselő ma délelőtt felkereste Voicu Nitescu igazságügyminiszter és kérdést intézett hozzá az állampolgársági törvény módosításának sorsa iránt. Legnagyobb meglepetésére Nitescu azt válaszolta, hogy a módosító javaslat még nem készült el. A kormány a következő szesszióra halasztotta el a javaslat beterjesztését. Ezzel szemben az igazságügyminisztérium igyekszik a beérkező kérvényeket a lehetőségekhez mérten elintézni.

Landau nem vette tudomásul Voicu Nitescu választását. Valószínű, hogy a Zsidó Parlamenti Klub ebben a kérdésben meg fogja interpellálni a kormányt.

1931. január 21.

Crepe de Chine

éjjára minden színben

Lei 170—

2 Renner palota

ét egyenruhás rendőr
más férfi ült az autón
en a Moran-banda
jtattak, ahol Elligot
a kiáltással:

Itt a rendőrség!

ly halálordítás — és

lett

nesége volt, mert tiz

ta el a raktárt. A

ta mosolyogva, egész

a a rendőrséget. A

ett többet számukra

atásnál, amiben már

észük. Majd leteszik

radékok — gondolták

or megint szabadon

a fal mellett, hogy

benneteket! — adta

egyik rendőr.

recal a fal felé for-

zekkel sorakoztak. A

nk irányították gép-

üzet adtak. Néhány

án néhány másod-

desedet minden. A

il egyedül Frank

g csak életben, ami-

brogott és a vére-

gyetlen életben

később súlyos seb-

mondta a rendőrf-

endőrség gyilkolta

li kiadásokban kö-

rosság hírére és ki-

ndőrség Al Capone

esetért, de mégsem

kedést letartóztatá-

Silloway, a chicagó-

rendőrség főnöke

rendőrséget vádolta

lással, mire óriási

t ki amerikaszerzte.

ett hagyta állását,

megesen tartóztatta

vöket, akiket azon-

adon kellett megini

ot eltették láb alól

majdnem feledésbe

rég a vizsgálat so-

nyverekről megállá-

t Thompson szállí-

t Thompson letar-

rségen a legbrutál-

ák arra kényszerít-

zt a jegyzőkönyvet

egyik bandavezér-

ket, amelyekkel a

eztek. Ezenkívül

ek arra is, vállalja

banda tagjainak

or elhatározták,

ruhában fogják a

padni és halomra-

en fenyegetés és a

ek ellenére sem irta

bar a villamos

gették. Hat napi

látták, hogy tele-

zabodon engedték

azonban titokzatos

dozatul egy rend-

és sohasem nyo-

lt a gyilkosa...

mpson, a chicagói

ója...

lesz a kisanant

Londonból je-

szerint a kisan-

ája a romániai

jus huszadikán

határ-

ó 1931

ítésben 480 lej.

ttel küldi:

Cluj

Anya és leánya tragikus öngyilkossága Nagyváradon

A negyedik emeletről ugrott le Gábor Helén, édesanyja husz perc múlva aszpirinnel akarta megmérgezni magát

Tragikus családi okok húzódnak meg az öngyilkosság mögött

Oradea-Nagyvárad, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyváradon ma délelőtt borzalmas családi katasztrófa történt, amelynek részletei az egész várost izgalomban tartják. Dél-előtt 12 órakor a Nagypiac téren lévő Ullman palota negyedik emeletéről egy fiatal lány ugrott le. Az ugrást kísérő velőtrázó sikolyra és azt követő zuhanásra a palota portása az udvarra rohant, ahol hatalmas vértövesé-

a város egyik általánosan ismert fiatal lányát, Gábor Helén tizenhét éves üdülését ismerte fel.

A szerencsétlen lány összetört tagokkal, eszméletlenül terült el a földön. A helyszínére óriási tömeg gyűlt egybe, közöttük az öngyilkos fiatal lány több személyes ismerőse. Pár perc múlva érkeztek ki a mentők és a kórházba szállították Gábor Helént, a fiatal lány azonban egy óra múlva, anélkül, hogy eszméletre tért volna, kiszenvedett.

„Tudom, hogy Helén megölte magát”

A tragédia híre futótűzként terjedt el a városban. Gábor Helént a város rétegeiben ismerték. Fiatal kora ellenére, már önálló tornatanárnő volt, aki Nissel Dolly tornatanárnőnél képezte ki magát és hosszabb ideje az az járult hozzá szegénysorsu szülei háztartásához, hogy tornaórákat adott. Az öngyilkosság híre éppen ezért Nissel Dollyval közölték, aki kocsiba ülve, azonnal Gábor Márton, az öngyilkos lány édesapjának lakására hajtatott. Mikor a tornatanárnő közölni akarta a szerencsétlen lány édesanyjával az öngyilkosság híreit, Gábor Mártonné így felelt:

— Tudom, hogy Helén megölte magát — és eszméletlenül összeesett.

20 adag aszpirin

A házbellek azonnal az asszony segítségére siettek. Hosszas kísérlet után sem sikerült azonban életre keltetni, míg az asztalon lévő pohár és mellette lévő kibontott tabletták mindent megmagyaráztak.

Gáborné, alig husz percre lánya öngyilkossága után szintén öngyilkosságot követett el.

A Gábor családból ma délelőtt rövid egymásutánban két öngyilkost szállítottak a kórházba a mentők. A helyszínen kiszállt orvos azonnal megállapította, hogy

Gáborné 20 aszpirin tablettát oldott fel vízben és azt vette be öngyilkossági szándékából.

Az eszméletlen asszonyt a mentők a kórházba szállították.

E pillanatban érkezett lakására Gábor Márton, aki lánya szerencsétlenségéről az uccán értesült. Kétségbeesetten rohant haza és a kapuban a mentőkocsival találkozott. Abban a hitben hogy leánya van a kocsiban,

felnyitotta a mentőkocsi ajtaját és eszméletlen feleségét pillantotta meg lánya helyett.

A jelenlévők kíméletesen igyekeztek a szerencsétlen ember tudomására adni a történeteket.

Mi történt anya és leánya között?

A tragédia híre Nagyváradon óriási megdöbbenést és a szerencsétlen apa iránt mindenünnen megnyilatkozó részvétet váltott ki. A szerencsétlenség mögött családi okokat keresnek.

Gáborné amikor Nissel Dolly lányának öngyilkosságáról értesítette, még nem tudhatta, hogy az öngyilkosság megtörtént.

Feltételezhető, hogy Gáborné tudta, miszerint a lánya azért távozik el hazul-

ról, hogy a városban öngyilkosságot kövessen el. Anya és lánya között tehát a kettős szerencsétlenség bekövetkezése előtt összeszólalkozás lehetett,

mely olyan rendkívül súlyos természetű volt, hogy mindkettőjüket öngyilkosságra készítette.

Nagyváradon a legkülönbözőbb verziók keringenek a kettős gyilkosság okairól.

Gáborné túl van a vesztélyen

Gábor Márton francia és német órák adásából tengette életét. A háboru előtt kereskedelmi akadémiát végzett tisztviselő volt. Bevonulása után az orosz

fronton fogságba esett és öt éven keresztül Szibériában fogságban élt. Ott tanulta meg a nyelveket. Visszatérte után nem talált elhelyezkedést és így magánórákat vállalt, hogy megélni tudjon. Az órák jövedelmeiből rendkívül szűkösen éltek és Helén lányuk tornaórái segítették a család megélhetését. A tragikus szerencsétlenség után általános részvét fordul a sorsuldözött ember iránt.

Gábornén egyébként a kórházban azonnal gyomormosást hajtottak végre. Semmi komoly baja nincsen és már hazaszállították lakására.

Öngyilkosságot kísérelt meg Kolozsváron báró Majtényi huszárezredes özvegye

A báróné felvágta ereit és súlyos vérvesztést szenvedett

Cluj-Kolozsvár, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma este Kolozsváron szenzációs öngyilkossági kísérlet történt. A város társadalmának egyik általánosan ismert tagja, Majtényi báróné, a híres „limanovai” 9-es huszárezred volt ezredesének özvegye ma este hét órakor lakásán felvágta ereit és mire a házbellek az öngyilkosságot észrevették, súlyos vérvesztéstől eszmé-

letlenül találták a fürdőszobában.

Az azonnal kihívott mentők a Park-szanatóriumba szállították az öngyilkos bárónét, ahol szorgos kezelés alá vették. A késő esti órákban telefonon érdeklődünk a Park-szanatóriumban, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy a báróné állapotában javulás állott be. Báró Majtényiné öngyilkossága városszerte óriási feltűnést keltett.

Tighinában óriási tüzvész pusztított

Kigyulladt egy nézőkkel zsúfolt mozi is, de szerencsére emberéletben nem esett kár

Bucuresti-Bukarest, január 20. Tighina városban ma óriási méretű tüzvész ütött ki. A Danumiba fényképészeti műteremben ütött ki a tűz, amelyet lokalizálni nem tudtak. A villámgyorsan terjedő lángok pár perc alatt a szomszédos Ricard-mozgó épületére is átterjedtek, majd a Macedónia kávéházban folytatódott a tüzvész és rövid pár perc leforgása alatt a három épület tén gokban állott.

rozták a tűz lokalizálására, amely azonban nem sikerült. Pár óra alatt a három épület szinte teljesen leégett. A kár ötmillió lej. Emberéletben nem esett kár, annak ellenére, hogy a tüzvész kiütésének pillanatában a Ricard-mozgóban előadás volt. Szerencsére azonban az előadás véget ért éppen akkor, mikor a fényképészeti műteremben a tűz kiütött és a következő előadásra már nem engedték be a nézőket.

A városka egész lakosságát alarmi-

Poincaré most megjelent szenzációs emlékirataiban a volt orosz vezérkari főnök egy eddig ismeretlen tervét közli,

melyben a Kolozsvár, Budapest, Bécs felé irányuló haladéktalan offenzivat sürgette

Párizs, január 20. Most jelent meg Poincaré emlékiratainak hetedik kötete. Ezek a hatalmas kötetek igen gyors tempóban követik egymást — csak néhány héttel ezelőtt látott napvilágot a hatodik kötet. Az új Poincaré-kötet címe „Allóharc”. Felöleli a második háborus évknek, 1915-nek öt utolsó hónapját. Természetesen csak élményekről ír Poincaré, aki akkor a francia köztársaság elnöke volt. De ezek az élmények magukban foglalják azoknak a hónapoknak összes fontosabb eseményeit. Hiszen az Elysée-palotába futottak be a szálak a háboru minden pontjáról. Néhány rendkívüli érdekes részlet van a naplófeljegyzésekben. Így például november 22-én Poincaré többek között ezt írja:

Gallieni: „Ez nem hadvezér! Teljesen határozatlan. Gourand vagy Marchand már régen támadtak volna”. A hadügy-miniszter még sem látja alkalmasnak az időt az offenzivára... A haditanács után minisztertanács. Briand felolvassa egy meglehetősen szigorú hangu sürgönyt, amelyet Rómába, Londonba és Pétervárra küldött. Helyteleníti, hogy Olaszország nem tett egyebet, mint hogy egy hadosztályt Valonába és egy brigádöt Durazzo-ba küldött. Semmit nem tesz Szerbia védelme érdekében, csak a saját érdekeire gondol és nem törődik a londoni megállapodás szellemével. Arra kötelezte magát Londonban, hogy a szövetségesek oldalán fog küzdeni minden erejével minden ellenség előtt. Ezzel szemben még mindig nem üzent hadat Németországnak. Elvben szakitott Törökországgal, de semmit sem tett ellene. Türi, hogy Szerbiát összetörjék és hogy a francia, angol csapatokat Szalonikiben és Macedóniában komoly veszély fenyegetse. Nem siet segítségükre. Briand proponálja, hogy a szövetségesek együttes demarsot küld-

jenek Rómába ebben az ügyben. A minisztertanács az ajánlatot elfogadta.

November 22.

Az orosz vezérkari főnök, Alexejev tábornok különös jegyzéket küldött Luigi tábornokhoz és a szövetségesek többi képviselőihez az orosz nagyvezérkarnál. Azt ajánlja, hogy a német haderőt a legérzékenyebb pontjain kell meg támadni és ezért a Balkánon egy francia-angol hadsereget kell koncentrálni, amely legalább tíz hadtestből áll. Ez a hadsereg vesse vissza az osztrák-magyar-német hadsereget a Duna másik partjára, tegye meg Szerbiát akcióbázisává és innét indítson offenzívát Budapest felé. Ezaatt az idő alatt egy hatalmas orosz hadsereg, amely szintén legalább tíz hadtestből áll, határozott támadást indítana Máramarosziget, Kolozsvár és végül ugyancsak Budapest felé, hogy így a szövetségesek segítségére siessen. A kombinált akció sikere megnyitja majd az utat az olaszok előtt Bécs felé. A szerbek pedig a szövetséges hadsereg hátvédjéül szolgálják Bulgáriával szemben... Micsoda fantázia! Irok Gallieninek, hogy tanulmányozza alaposan ezt a tulságosan szép tervet.

November 24.

Briand megkér, hogy szóljak Georges Leyguesnek és birjam rá, hogy menjen Romániába. Leygues kijelentette, hogy nem fogadhatja el ezt a megbízást, mert nem ért egyet a román kormányval a balkáni kérdésben. Azt mondja, kár a fáradsáért. Romániát úgy sem lehet megnyerni.

A szövetségesek athéni követi együtt megjelentek Scouloudisnál és doyenjük, az angol követ, felolvassa a kollektív jegyzéket. A jegyzékben a szövetségesek azt kéri, hogy Görögország jóindulatu semlegességet biztosítson és adjon szabad kezet, hogy a szövetséges csapatok görög területen operálhassanak... Grey közölte Péterváron és Párizsban, hogy fontos hadiérdekük követelik, hogy Albániát megnyerjük a magunk számára. Ezért függetlenséget és alkotmányt kell Albániának biztosítani olasz protektorátus alatt. Sassonov már tiltakozott ez ellen a nyilván olasz forrásból származó ötlet ellen. Briand is helyteleníti ezt, mert nyugtalanítaná Szerbiát és Görögországot és csak Olasz országnak tenne szíveséget, anélkül, hogy bármilyen ellenszolgáltatást kapnánk ezért Olaszországtól. Olaszország még mindig nem küldött csapatokat Szalonikibe, még mindig megelégszik azzal, hogy megszállja Valonát és Durazzót és így biztonságba helyezze a maga érdekeit.

November 25.

Miklós montenegrói király ma vagy holnap Cetinjéből Skutariba utazik, hogy ott a szerb hadvezetőséggel érintkezésbe jusson. Ugylátszik, azt akarja dokumentálni ezzel, hogy az albán Skutari most már Montenegróhoz tartozik. A fekete hegyek kiskirálysága egyre jobban demokratizálódik. Athéni követünk beszélt a királlyal. Konstantin ragaszkodik eddigi álláspontjához. Hajlandó megengedni csapatainak, hogy görög területen operáljanak, kijelenti azonban, hogy ugyanakkor visszavonja csapatait a határról és ha vereséget szenvednének, meg fogja engedni, hogy az ellenség minket görög területen szabadon üldözzön.

FELHÍVÁS KOLozsvAR ŐSZES ZSIDÓ REKRUTAIHOZ!
Amint a lapokból is értesülhettek a 31-es kontingent most bevonulandó zsidó ifjai, az idei bevonulás február hó 8-án lesz. Tekintve, hogy ezen dátum vasárnapra esik, a közeli városokba, valamint a Clujra bevonulandó ifjaknak tudomására hozzuk, hogy ezen esetben csak február 9-én, vagy a hétfői napon kell jelentkezniük esz-redükniél. Ezt azért tartottuk szükségesnek közölnünk, hogy zsidó bevonulandó ifjainknak ne okozzon különösebb gondot, az hogy nem jelenhetnek meg február hó 8-án este 8 órával kezdettel a *Hitachdut Haavoda* által rendezett, *müsorral egybekötött Rekruta-bálon, az Építőmunkás Otthon összes termeiben Patak ucca 7 szám.*

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regény
Árs 100 lej és portó
KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Papirka

Fuvaráru város mi

Cluj-Kolozs Kelet tudósít fronton a hel leket hiába ból, hiába ve és a keresked az ország egy A kartellek Mig mindenü kartellek elle helyreállítaná tenni az és nyomor ar ma már korm sági terv két és ennek els miniszter ur amely egy h kartellbe aka nak iparát.

Az élet meg zán szép kilát konjunktura ról beáramla elnyomja a v papir vamiát és közvélemé rodással tárgyt sét. A kartell tak a legfelső a konkurrenci

A pa

Nézzünk egy tellnek a mély a legmegközel tórikusabb sze erdőnek, amell tén nőtt ki. jutott el a v külföldön lem munkanélküli érte a 15 millió a krachok öz ugrásokkal sz papirgyarak t redukáltak ár kai ipar és vart, hogy Ro egészséges áre is módosuljan vevő közönség ekkor a karte kor a külföldi tartani lehetet tól, a keresked táblázatot ve aszerint, hogy ságra esnek a dijkülnönbözet e az importot, m Legkevesebbé határszéli váro az olesó árakat sem jut el drá dély többi vár ben magasabba lozsváron egy nek különkül kegyudvarhelye éri. Ilyenforma állott elő, hogy belföldi papir Kolozsváron.

Ez az újítás emelte a papir külföldön egyr zsolódási és a érdeklődni kez áruk iránt. Az már külföldön, tételek ellené szott az import a külföldi áral is jelentettek a ben a kartell o következtében A kartell csak kok garanciája napos határidő viszonyok mek garanciát is tek készpénzfizetéss szemben a külf napos hitel is hogy szolvens

Papirkartell!

A kartell százszázalékkal drágább, mint a külföldi gyárak, de árleszállítás helyett vám-emeléssel gátolja meg a külföldi papír elhelyezkedését

Az orosz dumping leiszaváival dolgozik a kormány. Statisztika a külföldi és belföldi papírárakról

Fuvarátruházási szabályzat, mely aszerint alakul, hogy melyik város milyen távolságban van a határtól

Cluj-Kolozsvár, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától). A közigazgatási fronton a helyzet változatlan. A kartelleket hiába bombázzák minden irányból, hiába vezetnek rohamokat a sajtó és a kereskedők, akik mögé ugyszólván az ország egész közvéleménye tömörül. A kartellek frontját áttörni nem lehet. Mig mindenütt másutt a kormány az a kartellek ellen küzdenek és igyekeznek helyreállítani a szabadversenyt, olesóbbá tenni az életet a munkanélküliség és nyomor arányában, nálunk a kartell ma már kormánypolitika. Ötéves gazdasági terv készül, oroszországi mintára és ennek első etapjaként Manoilescu miniszter tv tervezetét dolgozott ki, amely egy hatalmas és legyőzhetetlen kartellbe akarja tömöríteni az ország-nak iparát.

Az élet megolesóbbodására tehát igazán szép kilátásaink vannak. A kartell-konjunktura pedig egyre nő. A külföldről beáramlani készülő konkurrenciát elnyomja a vámpolitika. Most emelik a papír vámját. Az egész ország sajtója és közvéleménye a legnagyobb felháborodással tárgyalja a papírvámok emelését. A kartell aranyujjai ismét eljutottak a legfelsőbb helyre és paralizálták a konkurencia útját.

A papirkartell tarifapolitikája

Nézzünk egy kicsit ennek a papirkartellnek a mélyére, amely esztendőök óta a legmegközelíthetlenebb és legdik-tatóriusabb szervezete annak a kartell-erdőnek, amely az ország gazdasági életén nőtt ki. Néhány hónappal ezelőtt jutott el a világhírű Romániába. A külföldön lemorzsolódtak az árak. A munkanélküliség az egész világon elérte a 15 milliót. Világszerte megindult a krachok özöne és az árak hatalmas ugrásokkal szöktek lefelé. A külföldi papírgyárak 10, 20, sőt 30 százalékkal redukálták áraikat. A romániai grafikai ipar és papírkereskedelem arra várt, hogy Romániában is beálljon az egészséges áresés és ezzel a papírárak is módosuljanak a krizisbe jutott felvevő közönség vásárlóképességéhez. De ekkor a kartell kitalált valamit. Amikor a külföldi árak annyira estek, hogy tartani lehetett a külföldi konkurenciától, a kereskedők egy fuvarátruházási táblázatot vettek kézhez, amelyben aszerint, hogy a városok milyen távolságra esnek a határtól és így a fuvardíjkülönbözet esetleg rentabilissá tenné az importot, módosította a papír árait. Legkevésbé érintette ez a módosítás a határszéli városokat, ahol megtartották az olesó árakat, mert oda a külföldi áru sem jut el drágán. Ezzel szemben Erdély többi városaiban már lényegesenben magasabbak az árak, mint Kolozsváron egy lejtől 1.50 lejig terjednek különként az emelések, míg Székelyudvarhelyen már a 2 lej 20-at is elér. Ilyenfórmán az a különös helyzet állott elő, hogy például Temesváron a belföldi papír lényegesen olesóbb, mint Kolozsváron.

A külföldi papír bevonul

Ez az újítás természetesen újra fel-emelte a papírárakat. Ezzel szemben külföldön egyre tartott az árak lemorzsolódása és a belföldi kereskedelem érdeklődni kezdett a cseh és osztrák árak iránt. Az árak olyan alacsonyok már külföldön, hogy a horribilis vámtételek ellenére is rentabilissá látszott az import. Az olesó árak mellett a külföldi árak olyan kedvezményeket is jelentettek a kereskedőknek, amelyekben a kartell diktatórikus intézkedései következtében évek óta része nem volt. A kartell csak az általa megjelölt bankok garanciája mellett és harminc napos határidőre szállít papírt. A mai viszonyok mellett különösen a bankgaranciát is tekintetbe véve, ugyszólván készpénzfizetéssel egyenrangú. Ezzel szemben a külföldi gyárak 90, sőt 180 napos hitelt is nyújtanak, olyképpen, hogy szolvans cégek számára még a

horribilis vám mellett is előnyös ajánlatokat tettek. Hozzájárult a külföldi papír konjunkturájához hogy a kartell gyártmányai egész Európában a legrosszabbak. A legsilányabb külföldi gyár termékei jobbak, mint akármelyik belföldi gyár áruja. A grafikai iparnak, melyet teljes mértékben elszegényített a kartell, konvenit volt a valamivel drágább, jobbmínőségű papír. És pillanatszerűleg megindult a kereslet a külföldi papír iránt. A külföldi és belföldi árakat mutató alábbi táblázat rámutat arra, hogy mi a differencia a belföldi és külföldi árak között:

Table with 3 columns: Csehszlovákia lek, Románia lej, and prices for various paper types like Rotációs papír, Flah papír, Famentes papír, etc.

Ez a különbség tehát külföldi és belföldi árak között. A rotációs papírnál a differencia 80-90 százalék, a flah papírnál 100-110 százalék, a famentes papírnál az osztrák gyárak áraihoz viszonyítva 130-140 százalék, a concept papírnál 130-140 százalék, a flohrpostánál 100 százalék.

Valósággal felszámíthatatlan az a haszon, mely így a kartellbe tömörült papírgyáraknak éri. De a kartell csak a belföldön tartja ily magasan az árakat, a külföldön már jelentékenyen olesóbb. Magyarországon például a kartell a rotációs papírt 8.50-9 lejes árakon próbálja elhelyezni, hogy a külföldön versenyképes legyen. Nyilvánvaló, hogy a kartell a külföldön sem akar ráfizetni árújára. Mert a romániai gyárak éppen olyan áron állítják elő áruikat, mint a külföldön. Sőt, még olesóbban, mert Romániában a munkabérek olesóbbak, a celluloidot a papírgyárak tulajdonában lévő celluloidgyárak termelik és így annak a haszna is a kartellé. Milliárdos nemzeti ajándék tehát a kartell a ki-

váltóságos gyárosoknak.

Természetesen, ilyen körülmények között a román piac érdeklődni kezdett a külföldi papír iránt. Kolozsváron és a vidéken is már komoly kötések történtek a cseh papírgyárak és a kereskedők között. A horribilis vámtételek legfeljebb annyival drágították a papírt, hogy a papír ára bruttó elérte a belföldi árakat. Viszont a papír minősége lényegesen jobb s így a kartell erős konkurenciának volt a külföldi papír beáramlása által kitéve. De a kartell ujjai hosszúak. Ma vesszük Bukarestből azt az értesítést, hogy a kormány emelni akarja a papír behozatali vámját. És pedig azért, mert orosz celluloid és papírdumping fenyeget.

Hogy hol fenyeget és mikor, azt nem tudja senki. E kartell azonban ismét győzedelmeskedni fog. A papírüzletben fokozódó hausse tendencia mutatkozik. Az adminisztráció átszervezése jelentékeny papírfogyasztást hozott magával, az iskolai tantervek átalakításával újabb és újabb tankönyvek válnak szükségessé. Általában a papírnak konjunkturája van. De a kereskedők, sem pedig a fogyasztó közönség ebből a konjunkturából mit sem érez. A papirkartell tovább dominálja a piacot, a kormány gazdasági politikája nem a felvevőközönségnek, hanem a kartellnek akar kedvező konjunkturát teremteni. Ismeretlen nemzeti szempontok irányítják az ipar és kereskedelmi minisztériumot. Ismeretlen nemzeti szempontok, amelyek milliárdokat jövedelmeznek a kartell mindenható urainak és ugyanakkor milliárdokkal károsítják meg az ország polgárságát.

Barzilay István.

Az Uj Kelet társaskirándulása a nizzai karneválra

Tizenkétezeröttszáz leibe kerülnek a rendkívül kedvezményes kirándulás összes költségei

Cluj-Kolozsvár, január 20. Az Uj Kelet a napokban olvasóinak szempontjából rendkívül jelentős megállapodást kötött a „Hermes” menetjegyirodával, egy, Nizzába illetőleg a nizzai karneválra irányuló hallatlanul olesó társaskirándulás tekintetében.

Ez az olesó társaskirándulás a szerényebb anyagi viszonyok között élő közönség számára is lehetővé teszi Európa legköltőibb és legtöbb mosolygást, derűt, kedvet nyújtó földdarabjának meglátogatását.

A társaskiránduláson való részvétel feltételei a következők:

Az indulás

Indulás Kolozsvárról február 9-én d. e. 12 óra 34 perckor, érkezés Budapestre este 9 óra 36 p. Megszállás jó szállóban. Február 10-én indulás a déli p. u.-ról reggel 7 óra 50 p.-kor, érkezés Nizzába február 12-én d. u. 18.55 p.-kor. Egy heti

tartózkodás Nizzában, amelynek érdekes eseményei: február 12-én a Virágkorzó és virágcsata és február 15-én a világhírű nagy karneváli felvonulás. Nizzában külön programot nem adunk, minden résztvevő tetszés szerint állítja össze a programját, tehát nincs semmi megkötöttség, de vezetőnk a nizzai tartózkodás alatt minden résztvevőnek készséggel áll rendelkezésére. Visszatkozás Nizzából február 18-án és érkezés Budapestre február 19-én este 21.55 p.-kor. Megszállás Budapestben. Február 20-án egész nap Budapest és 21-én indulás reggel Budapestről és érkezés 21-én d. u. 18 óra 36 p.-kor Kolozsvárra. Nizzából valószínűleg kirándulás lesz Montecarlóba.

A részvételi díj 12.500, azaz tizenkettőezeröttszáz lej.

A részvételi díj a következő szolgáltatásokat nyújtja. Vasúti jegy gyors-

vonat III. oszt. Teljes ellátás, szállás Nizzában és Budapestben kitűnő polgári szállodákban. Be- és kiszállítási költségek Budapestben és Nizzában, Biztosított ülhelyek ugy oda, mint a visszautazáskor. Szakszerű vezetés.

Egyéb tudnivalók

Az elszállásolás két ágyas szobákban történik. Az ellátás (reggeli, ebéd, vacsora) italok nélkül. Csak a vasúti fülkében elhelyezhető podgyász szállítása díjmentes. Kollektív utlevéllel megy a társaság, melyhez szükséges személyazonossági és honpolgárságot bizonyító bizonyítvány másolat. Jelentkezés határideje február 2. Késésekkért, vagy előre nem látható okokból, vagy eseményekből származó károkkért, ugyszintén a podgyász sérülésekkért, vagy elvesztéséért nem szavatolunk. Jelentkezésnél az Uj Keletnél a teljes összeg befizetendő.

A népszövetségi tanács Török- és Oroszországnak az Európa-konferencia gazdasági tárgyalásaira való meghívása mellett döntött

Valószínűleg 1932 februárjára hívják össze a leszerelési világkonferenciát

A tanács megkezdte a leszerelést előkészítő bizottság jelentése feletti vitát

Genf, január 20. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a népszövetségi tanács 1932 februárjára Genfben tüzi ki a leszerelési világkonferencia időpontját.

Genf, január 20. A párhuzamosan folyó Európa-konferencia Briand, Curtius, Grandi, Henderson, Motta és Titulescuból álló albizottsága elhatározta, hogy javasolja a plénumnak Törökország és Oroszország meghívását a konferencia tárgyalásaiban való részvételre. Henderson és Motta követelték, hogy a konferencia az albizottság javaslatát nyílt ülésen tárgyalja, amit Briand ellenzett. Ennek ellenére kedend délután nyilvános ülésen fog a plénúm foglalkozni a javaslattal és dönteni felette.

Népszövetségi körökben megvanak győződve afelől, hogy Oroszország 1924. évi magatartásához ha-

sonlóan el fogja utasítani az Európa-konferencia gazdasági kérdéseinek tárgyalásaiban való részvételre vonatkozó esetleges meghívást s így a törökök részvétele is kétségessé válik, mert a két ország között viszonyossági szerződés van és egyöntetűen járnak el a legtöbb külpolitikai és gazdasági kérdésben.

Genf, január 20. Egyes lapok szerint diplomáciai körökben arról beszélnek, hogy újra felveszik az olasz-francia tengerészeti tárgyalásokat. Hivatalos francia és olasz helyen ezeket a híreket nem erősítették meg. Ugyancsak kiszivárgott hírek szerint Curtius bejelentette Briandnak, hogy kért fogja a Hágában elfogadott Young-terv revízióját, mert az általános világgazdasági válságban Németország részére lehetetlenné vált a

vállalt terhek teljesítése.

London, január 20. Genfben tegnap Henderson tárgyalta Grandival. Ezt megelőzőleg Curtius folytatott megbeszélést az olasz külügyminiszterrel.

Genf, január 20. Európa-konferencia mai ülésén a plénúm azt a határozatot hozta, hogy Oroszországot és Törökországot meghívják a májusban tartandó s Európa gazdasági kérdését tárgyaló értekezletre.

A népszövetségi tanács ülésén Henderson, Grandi és Zalesky külügyminiszterek a leszerelés tekintetében azt hangoztatták, hogy a világválságból kivezető eszközök evrkie kétségtelesen csak a fegyverkezések megfelelő korlátozása lehet, oly módon, hogy ezáltal az európai biztonság, illetőleg az egyes népek biztonsága biztosítva maradjon.

gyermek azó zsidó regény és portó UJ KELET ALYABAN

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati ruzsáltság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeknek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Berult időjárás várható. Budapest. Jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint jobbra borult időjárás várható további lecsapódásokkal a hőmérséklet lényegesen változása nélkül. A hőmérséklet Budapesten ma délelőtt 3 fok Celsius volt.

Negyedik emeletről ugrott le a budapesti Általános Hitelbank egyik cégvezető tisztviselője. Budapest. Jelentik: Reiner Arthur, a Magyar Általános Hitelbank negyvenéves cégvezető főhivatalnokja tegnap Tátra uca 20. számú negyedik emeleti lakásának ablakából kiugrott és azonnal szörnyet halt. Feleségéhez intézett levelében csak ennyit írt: „Itt kellett hagynom az életet, bocsáss meg!” Az öngyilkosság okát senki sem ismeri.

Bezárták a varsói jogászszövetség helyiségeit. Varsóból jelentik: A lengyel jogászszövetség helyiségeit a hatóságok bezárták és lepecsételték. Az intézkedésre az adott okot, hogy a jogászszövetség követelte az igazságügyi miniszter bíróság elé állítását az ellenzéki törvényhozóknak bresztlitovszki bebörtönzése miatt.

Egészségének és munkaképességének fenntartása érdekében gondoskodik a rendes ürlésről. Este 2-3 szem Artin dragée normális, enyhe széklet biztosít Kérje orvosától. Oleos!

A heti „dienst”-ek sorában most szerdán este 9 órakor (unióucabeli City kavéház különterében) dr. Szőnyi Géza fog revüt tartani az elmúlt hét zsidó eseményeiről és professor Silberbusch Julian utolsó beszámolóját tartja a kolozsvári és környékbeli Keren Hajszód-akció eredményéről. Ezeket a szórakoztató és tanulságos, inkább esztétikus mint hivatalos jellegű heti dieneteket (minden szerdán este 9 órakor a Cityben) azért rendszeresítette a helyesoport vezetősége, hogy végre Kolozsváron is legyen egy hely, ahol minden pártnyalathoz tartozó zsidó férfiak és nők egy kellemes klubélet keretében fesztelenül kicserélhessék véleményeiket az aktuális problémákról. Ep ezért minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

Vasárnap érkezik Bécsbe Bethlen magyar miniszterelnök. Bécsből jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök bécsi tartózkodásának programját végleg megállapították. Magyar ország miniszterelnöke 25-én, vasárnap éjjel érkezik az osztrák fővárosba és három napot fog ott tölteni. Bécsben időzése alatt ebédre lesz vendége Miklós szövetségi elnöknek és Endes kancellárnak, 27-én operai előadás lesz a tiszteletere és éjjel vagy másnap reggel visszautazik Budapestre.

A tomboló vihar miatt teljesen megszűnt a hajóforgalom a Északi tengeren. Amszterdamból jelentik: Az Északi tenger hollandiai partján hatalmas vihar dühög. A hajók nem tudnak indulni a kikötőkből. Egy hajó elsüllyedt. Legénységét nagy nehézségek között sikerült megmenteni. Scheveningen új kikötőjét teljesen elborította a tengerár és minden építkezést megsemmisített.

Egy német pilótánál a benszülőtték állandó puskatűz közben átrepülte a Szaharát. Londonból jelentik: Elly Daimberg német pilótánál ötórás repüléssel a francia-marokkói Rabatból Rio de Oróba, Cap Dzsubi repülőterére érkezett, ahol leszállt. A pilótánál öt óra alatt tette meg az utat s közben átrepült a sivatagi veszélyes terület felett, ahol a benszülőtték puskatűzzel árasztották el a repülőgépeket.

A kolozsvári Zsidó Nőegylet teadélutánja. E hó 25-én, vasárnap délután öt órakor, a Newyork-szálloda nagyszobájában a kolozsvári Zsidó Nőegylet jótékonycélu, táncal egybekötött teadélután rendez. Miután a Nőegylet külön meghívókat nem bocsát ki, ezután hívja meg a teadélutánra az érdeklődőket.

Beniczky Ödön, volt magyar belügyminiszter kedd reggel Budán agyonlőtte magát

Budapest, január 20. Ma reggel hét óra tájban Budán a Szilágyi Dezső téren a rendőrszem revolverdörrenésre lett figyelmes. A lövés irányába ment s a tér egyik padján elegánsan öltözött férfit talált átlőtt fejével, véresen. A kihívott menők már csak a beállott halált állapították meg. A rendőri bizottság átkutatta a halott zsebeit s Beniczky Ödön névre szóló névjegyet talált. Megállapították, hogy a halott Beniczky Ödön nyugalmazott belügyminiszterrel azonos. Tették okára egyelőre még nem bukkant rá a vizsgálót.

„Öfelsége a császár...” Berlinből jelentik: A volt 46. huszárezred időnként megjelenő közlönye mai számában vezetőhelyen a következőket írja: „Öfelsége a császár lovagkeresztjével tüntette ki dr. Bloch szolgálaton kívüli lovassági kapitányt, az ismert berlini ügyvédet. A kitüntetésről szóló kézirat a következő: „Hálás elismerésem jeléül és azért a hűség odaadásért, amellyel az alávalóság és álnokság elleni küzdelemben oly nagyszerű jogi tevékenységet fejtett ki, a Hohenzollern-érdemrend lovagkeresztjét adományozom önnek”. Dr. Bloch ügyvédje volt Vilmos császárnak abban a perben, a melyet a volt uralkodó a Mostagspost szerkesztője ellen indított. Mendel szerkesztő ugyanis azt írta lapjában, hogy az excsászár anyagilag érdekelve volt azoknál a hadiszerszállító vállalatoknál, melyek a világháború folyamán a német hadsereget felfegyverezték. A per, mint ismeretes, Mendel szerkesztő elítélésével végződött.

Megnyílt a norvég parlament új ülészaka. Londonból jelentik: Oslóban a norvég király tegnap trónbeszéddel nyitotta meg az új parlamentet. A törvényhozásban most a polgári pártok vannak többségben szemben az eddigi parlamenttel, amelyben a szociáldemokraták voltak tulsúlyban.

Baker Josephine és alteregója. Párizsból jelentik: Érdekes színházi per folyt le a párizsi polgári bíróság előtt. A Casino de Paris igazgatója felfedezett egy mulatt nőt, aki roppant hasonlított Baker Josephine, a híres táncosnőre és a felfedezés első lelkesedésében nyomban szerződtette a mulatt táncosnőt. Az első fellépés után azonban a mulatóhely igazgatója ismeretlen okokból felbontotta a szerződést. Párizsban azt beszélték, hogy Josephine Baker tiltakozott alteregójának fellépése ellen. A mulatt nő beperelte az igazgatót s keresetében előadta, hogy feladata abból állt, hogy a színpadon leutánozza Josephine Baker s ő ennek meg is felelt. Követeli, hogy 80 ezer frankot ítéljen meg részére a bíróság. A tárgyalás elnöke elrendelte a valódi és ál-Baker Josephine szembesítését.

Veszedelemes kaland egy léggömbben. Kesselből jelentik: Németországban le akart szállni egy szabad léggömb, amely Düsseldorfból négy utassal indult utra. A leszállásnál a léggömb a ballont ismét a magasba hajtotta, míg aztán egy fa koronájában fennakadt. Egy erdőmester a léggömbben ülőket fenyegető veszély láttára a fára mászott és sikerült is két utast kimentenie. Ekkor azonban a terhértől megkönnyebbült léggömb a benne maradt két utassal újra a magasba emelkedett, akiknek csak husz kilométeres újabb veszedelemes ut után sikerült leszállniuk.

Megjavították a táncolás világrekordját. Münchenből jelentik: Kochler pehelysúlyú világbajnok megjavította ma a táncolás világrekordját. A világbajnok 193 órát táncolt egyfolytában és kijelentette, hogy a legközelebbi jövőben ezt a rekordot is meg fogja javítani.

Kilencéves leány drámája. Amszterdamból jelentik: Szumatra szigetének egy falujában az egyik arab kilenc éves lány vett feleségül. A helység hollandiai előjárósága mindent elkövetett ennek a botrányos házasságkötésnek a megsemmisítésére, azonban egy levélben kívül, amelyben a leány kijelenti, hogy nem akar a férjhez visszatérni, csak annyit ért el, hogy a gyermeket ideiglenesen egy benszülőtt család gondozására bízták. Az arab azonban az előjáróság ellen feljelentést tett és követelte felesége visszaadását. A törvény betűje szerint eleget kellett tenni ennek a követelésnek.

Javult Cook, az angol bányászszövetség főtítkárának állapota. Londonból jelentik: Cook, a bányamunkások szövetségének főtítkárának állapota az amputáció után kielégítő.

Száznyolevanezer munkást zárták ki az angol szövőiparban. Londonból jelentik: A lancashirei iparvidéken a szövőgyárak kétharmada leállította a munkát és kizárta munkásait. A kizárás 180 ezer munkást érint. A hét folyamán a többi szövőgyári üzemek is beszüntették a munkát.

Lövésre készen tartott fegyverekkel az aranyzállítmány mellett. Londonból jelentik: Kent grófságban, Smar den közelében, egy Franciaországba aranyat szállító francia repülőgép kény szerleszállást végzett. A pilóták lövésre készen tartott fegyverekkel őrizték az aranyat, amíg sikerült a szállítmányt teljes biztonságba helyezni. A repülőgépben több mint kétfélmillió font értékű arany volt a Francia Bank részére.

A délwalessi sztrájk miatt óriási veszteség érte a bányákat. Londonból jelentik: A délwalessi kikötők szénforgalma a sztrájk tizenhét napja alatt az előző év hasonló időszakához képest 1 millió 200 ezer tonnával csökkent. A veszteség még nagyobb arányú lenne, ha régebbi szénkészletek nem állottak volna rendelkezésre a kikötőkben.

Pestisjárvány egy északafrikai francia gyarmaton. Párizsból jelentik: Constantin északafrikai francia tartományban kitört a pestis. A járvány sok kal nagyobb mérvűnek látszik, mint ahogy azt a francia hatóságok beismerték. Az egészségügyi intézkedések, amelyek fogantatókat, arra engednek következtetni, hogy a lakosság a legnagyobb veszedelemben forog és hogy könnyen szörnyű katasztrófa fejlődhet ki. Az egészségügyi hatóságok intézkedésére a tartomány számos vasúti állomását elzárták. Az utasokat, akik odaérkeznek, azonnal vesztőgáz alá helyezik és nem szabad elhagyniuk a helységet. Constantin körül tíz egészségügyi őrséget állítottak fel, ugy, hogy gyakorlatilag lehetetlen előzetes vizsgálat nélkül a fenyegetett területet átlépni. Egy arab falut kiűritettek és azokat a házakat, amelyekben pestisesetek fordultak elő, elégették.

Shaw első beszélőfilmje megbukott. Londonból jelentik: A hét elején mutatott be a londoni Carlton Theatreben Shaw első beszélőfilmjét, melynek címe „Az udvarló becsapja a férjét”. A film megbukott. A film, ez a saját egyértelmű megállapítása, abból a tévhitből született, hogy a beszélőfilm pótolni tudja a színpadot. Mindaz, ami utóbbi években technikai és művészi eredmény mutatkozott a film fejlődésében, cselekmény és felvétel, az ebből a filmből teljesen kimaradt. A publikum csak elvétve nevetett.

Gyarmati kiállítás lesz Párizsban. Párizsból jelentik: Páratlanul érdekes kiállításra készül Párizs, a gyarmati kiállításra, amely májusban a Boisban nyitja meg kapuit. Eredeti modellekben mutatják meg, mi történik a gyarmatokon, hogyan építenek vasutakat, utakat, iskolákat, templomokat, kórházakat, hogyan teremtenek virágzó iparágakat, hogyan aknázzák ki a természeti kincseket. A gyarmati kiállításhoz hatalmas utáhalozatot építettek ki, hogy a forgalmat könnyen lebonyolíthassák.

A spanyol király rendelettel visszaállította a diktatura alatt eltörölt bíróságokat. Londonból jelentik: Madridi jelentés szerint Berenguer tábornok spanyol miniszterelnök sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy kormánya közelebről feloldja az ostromállapotot. Egyidejűleg a spanyol király rendeletet írt alá, amelyben visszaállítja a diktatura alatt eltörölt bíróságokat. A választásokat március elsején okvetlenül meg fogják tartani.

NAPRÓL-NAPRA

A délangiai Winchester katonai repülőtéren leszállási manőrvirozás közben egy angol bombavető nagy repülőgép lezuhant és teljesen összetört. A repülőszerecséllenségnek 3 halottja és 8 súlyos sebesülte van. Az év eleje óta ez már az ötödik angol katonai repülőkatasztrófa s az angol aviatika eddig már tíz halálos áldozatot könyvelhet el.

A sógorgyilkos Tropitz elleni bűnperben a düsszeldorfi bíróság halálos ítéletet hozott. Az elítélt üzletvezetőként volt alkalmazásban sógora útjében, de számos nézeteltérés után elbocsátotta Tropitzot, aki bosszúból lelőtte.

Budapestben tegnap magyar-osztrák tárgyalások nyertek befejezést a beteggondozás és a gyermekvédelem terén létrejött nemzetközi megállapodással.

Hamburgban újabb revolvercsata folyt tegnap nemzeti szocialisták és kommunisták között. A küzdő felek több mint száz lövést adtak le egymás ellen s veszélyeztettek a járőkelők biztonságát. A rendőrségnek több ízben is közbe kellett avatkoznia. 33 sebesültet szállítottak kórházba. Altonában szintén véres összeütközések voltak a kommunisták és a nemzeti szocialisták között. Az altonai harc sebesültjeinek száma 12.

Tirolban és Stájerországban nagy havazások vannak. A felső Inn-völgyben másfél méteres hóréteg miatt a közlekedés teljesen lehetetlenné vált. Felsőstájerországban Mariazell környékén a legnagyobb a hó. A bucsujáró helyet nem lehet megközelíteni.

Az indiai Lahore közelében egy angol katonai repülőgép a levegőben sasal ütöközött össze. A gép lezuhant és lesodorta a sasl is. A pilóták szörnyethaltak és a sas is kimult a gép roncsai alatt.

A Haggibbor vívószakosztálya f. hó 24-én, szombaton este 9 órai kezdettel rendezi meg ezidei táncos teaestélyét, mely egyike lesz a szezon legsikerültebb és leghangulatosabb esteinek. A táncestély a Király u. 28. sz. alatti Haggibbor teremben lesz megtartva.

Véres szerelmi drámák Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Rumburgban véres szerelmi tragédia játszódott le. Möller Ferenc 29 éves droguista megkérte Kaiser Miksa fogtechnikus leányának kezét. A fogtechnikus azonban kosarat adott, mivel Möller erre rálött a fogtechnikusra, aki nyomban meghalt. A droguista ezután elbarrikádozta magát, majd amikor a rendőrség mégis behatolt a lakásba, öngyilkosságot követett el. — Prága közelében az egyik erdőben tegnap egy 33 éves férfi és egy 17 éves leány holttestét találták meg. A vizsgálat megállapította, hogy közös öngyilkosságot követtek el. A szerelmes pár azért vált meg az életől, mivel a férfi gyermeke családapa volt és így akadályba ütközött, hogy a 17 éves leányt elvegye feleségül.

Minden kérdésre feleletet ad a

A GÉNIUS KIS LEXIKONA (1931)
 Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240— lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

DALMI KON

magában foglal, ennek szüksége van anyok

sek rajrténet

észettudomány stb. stb.

b címszó munkatárs és szövegközi iláció.

ésben

helyett s portó

könyvosztályában

eménye ASZLÓ (Salló) kötetie, mely megoldas

enni s az er-biciszitkában számíthat

lej lesz

ő az UJ KELET utján is.

DONSAGAI ALYOK AZ UJ KELETBEN

angviosa ygod

KÖZGAZDASÁG

Szigoruan átkutatják a tranzító tehervonatok a csempészet megakadályozására

Bucuresti-Bukarest, január, 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminiszter kúrendeletet küldött az összes vámhatóságokhoz, amelyben megállapítja, hogy egyes vámhatóságok egyáltalában nem ellenőrzik az országon keresztülfutó üres, vagy megterakott tehervonatok, más vámok pedig egészen felületesen hatják végére ezt az ellenőrzést, úgy, hogy egész

tehervonatok árak jöhetnek be vámellenőrzés nélkül. A csempészet megakadályozása érdekében minden érkező tehervonatot 2 vámhivatalnoknak kell a legalapossabban átkutatnia, hogy a teherkoszik üresek-e, vagy ha meg vannak rakva úgy alaposan át kell vizsgálni, hogy a plombák érintetlenek-e.

Szerdán ülnek össze Kolozsváron a háztulajdonosok és kereskedők megbízottai a bérredukcióról tárgyalni

Erős mozgalom indul a lakások felszabadításáért. — A háztulajdonosok megfelelő szabályrendeletet, köztisztviselők díjak felemelését és a közevetvám egyes sérelmes pontjait. — Az ügyek kiközvetítését és esatornázását követik.

A kolozsvári háztulajdonosok szövetsége a múlt héten tartotta meg az évben első választmányi ülését, igen gazdag tárgysorozattal. Az ülésen csaknem az egész választmány jelen volt.

Elnökölt dr. Cosma János. A választmányi ülés főtárgyát az üzletberek leszállítása képezte. Az ügy előadója Heigel Lipót főtanácsos volt, aki részletesen ismertette a kérdést. Nagyon sokan szóltak hozzá a kérdéshez és általános véleményként az alakult ki, hogy a kérdést nem általánosan, csak esetenként lehet elbírálni és elintézni.

A tegnapi napon az üzletberek leszállítására megalakult kereskedő bizottság felkereste dr. Cosma Jánost, a háztulajdonosok szövetségének elnökét, aki kijelentette, hogy a szövetség is egy hét tagu bizottságot küld ki, amely szerdán este össze fog ülni és a kérdésben határoz.

2. A választmányi ülés a továbbiakban meghallgatta Bartha Ignác dr. előadását a bérletek felszabadításáról.

A Román Opera műsora

Szerda, jan. 21.: Hoffmann meséi. Mircea Lazar, a bukaresti opera tagjának közreműködésével.

Péntek: jan. 23.: Laktmé. Mircea Lazar, a bukaresti opera tagjának közreműködésével.

Vasárnap, jan. 25. (este): Mignon. Hétfő, jan. 26.: Ysi király. Szerda, jan. 28.: Sámson és Delila. Péntek, jan. 30.: Pillangókisasszony.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Félemelet balra, másodsor. Ma este másodsor adják a Félemelet balra című, rendkívül mulatságos, énekes, táncos francia bohózatot, amelyben Sarkadi Aladár, a budapesti Vigzínház nagynevű komikus egy legkitünőbb szerepében lép a kolozsvári közönség elé.

A szent láng. Csütörtökön lesz a premiérje Maugham gyönyörű háromfelvonásos színművének, A szent lángnak. A budapesti Vigzínház ezidei műsorában kiemelkedő helyet foglal el ez a költőien szép, izzóan feszült, mély problematikájú, remek meséjű darab. Nálunk Janovics Jenő dr. rendezi A szent lángot, a főszerepekben pedig Poór Lili, Kaszab Anna, Szentgyörgyi Mária, Fekete Mihály, Tóth Elek, Forgács Sándor stb. alakítják.

Sarkadi Aladár vendégjátéka. Szerda este: Félemelet balra, másodsor. Szombat d. u. Dörmögő Dömötör nagyszerű gyermekdarab-újndonság, először. Szombat hétfő: Jobb mint otthon, pikáns francia operett-újndonság, csak felnőtteknek, rendes helyárrakkal. Vasárnap délután háromkor: Obsitos, mérsékelt helyárrakkal. Hétfőn este: Jobb mint otthon, csak felnőtteknek, másodsor.

mely főként abban kulminált, hogy az építkezés megindításának akadályai a bérletek lekötöttsége, mert a bérlek a törvény alapján a régi lakásaikban maradnak. A választmány egy erőlyes mozgalom megindítását, memorandum-szerkesztését és közgyűlés egybehívását határozta el.

3. A választmány azután rátért a városi közgyűlésen legutóbb megszavazott szabályrendelet megvitatására, mely vita eredményeképpen elhatározta, hogy a városi építési szabályrendelet, továbbá a köztisztviselők díjak felemelését fellebbezéssel támadja meg a helyi felülvizsgálati bizottságnál. Megfellebbezni határozta továbbá a közevetvám első és második pontját, mely szerint az eredetileg megállapított 3 és 5 lejes vámdíjakat kéri megállapítani az 1 és 3 lejes díjak helyett.

4. Foglalkozott végül a választmány a villany pausal-szerződések felmondásával, a burkolat és kanális nélküli uccák rendbehozásának kérdésével, majd bizottságokat küldött ki és folyó ügyeket hallgatott meg.

A FIRENCZEI MINTAVÁSÁR. 1931 márciusban lesz megtartva Firenczébe a nemzeti kézműipar termékek nagy mintavására, melyen olaszországi legjobb házi és kézműipari termékek lesznek kiállítva. Ezen a mintavásáron a romániai kereskedőknek és cégeknek alkalma lesz új összeköttetéseket teremteni Olaszországgal és a meglévő összeköttetéseket kiterjeszteni.

Az összes előadások jegyei elővételben már megválthatók!

Vasárnap délután hatkor kerül színre először dr. Radnay gyönyörű pantomimikai nagybaletta, A makrancos királykisasszony, amelyben a dr. Radnay-iskola 50 babanövendéke lép fel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA
Szerda fél 9: Félemelet balra. (Sarkadi Aladár vendégfellépésével. Újndonság másodsor. 26. B. bérlet. Ssz. 151.)

Csütörtök fél 9: A szent láng. (Újndonság először. Poór Lili fellépésével. 23. Premierbérlet. Ssz. 152.)

Péntek fél 9: Első tavasz. (Esti előadás 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 153.)

Szombat d. u. 3: Dörmögő Dömötör. (Gyermekelőadás, Sarkadi Aladár vendégfellépésével. Mérsékelt helyárrakkal. Ssz. 154.)

Szombat fél 9: A szent láng. (Újndonság másodsor. Poór Lili fellépésével. 28. A. bérlet. Ssz. 155.)

Szombat háromnegyed 11: Jobb mint otthon. (Operett-újndonság először, Sarkadi Aladár vendégfellépésével. Bérletszűnetben, csak felnőtteknek. Ssz. 156.)

Vasárnap d. u. 3: Obsitos. (Operett-repriz 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 157.)

Vasárnap d. u. 6: A makrancos királykisasszony. (Pantomimikai nagybaletta, dr. Radnay táncintézet 50 babanövendékének előadása. Rendes helyárrakkal. Ssz. 158.)

Vasárnap este 9: Régi nyár. (10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal.)

Hétfő fél 9: Jobb mint otthon. (Operett-újndonság harmadsor. Sarkadi Aladár vendégfellépésével. Csak felnőtteknek. Bérletszűnetben. Ssz. 160.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Kedd és szerda 3, 5 és 7 órákor nagy kettős műsor: I. Halálrózsák, dráma 7 felvonásban, a főszerepekben: Conrad Veidt, Walter Rilla és Verebes Ernő. II. Árva Juliska élete. Filmregény 8 felvonásban, a főszerepekben: Esther Ralston és James Hall. Helyárrak: 20 és lej.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZEPEUROPAI

Szerda, január 21.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.50: Rádiózenekar. 19: Grammfón. 20: Hangv. zenekar és énekszámokkal. — 21.15: Hegedűszó.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A budapesti koncert szalózenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.15: Moly Tamás novellája: „A bohóc”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Bodor Aladár vidám karcolatai. Nem lesznek asszony boldogja. Oh, mért rándultam ki. 5.20: A m. kir. József nádor 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 6.20: Olasz nyelvoktatás. — 6.50: „A rádió a mentőknél”. Helyszíni közvetítés a Mentők Budapesti Székházából. A közvetítést vezeti Konez Sándor dr. 7.25: Az Acélhang dalárda hangversenye. 8.15: Életművészet. Megyery Ella előadása. 8.45: Egyfelvonásosok a Studióból. 1. Emberek a mélyben. 2. Autómata. 3. Beethoven álma. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd kb. 10.45: Marlo Brelich Dall'Asta Ady-verseket ad elő olasz nyelven. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 18:** Zenés előadás. **Breslau. 21.40:** Rádiózenekar.

Csütörtök, január 22.

Bukarest. 12: Grammfón. 16: Könyvnyű zene. 17.30: Zenekari hangv. 18: Rádiógyetem. 19: Angol lecke. — 20: Rádiózenekar. Beethoven: Coriolan nyitány. Wieniawski: Hegedűverseny, Rietti: Versenymű, Weber: Felhívás a keringőre. Közben hírek.

Budapest. 9.15: Grammfónhangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Bakó Gábor m. kir. kísérleti igazgató: „Gyümölcsfaink legapróbb ellenségei”. 5.45: Hangverseny. Zeitinger: Orgona-preludium és fuga, Handel: Xerxes, Beethoven: Emlékezés, Mozart: Bölcsődal, Schubert: A-dur szonáta, Puccini: Bohémélet, Bizet: Carmen, Liszt: Funerailles, Lawotta: Mezei bokréta, Simkó: Ugye most is minden rosszat... — 6.50: Angol nyelvoktatás. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Goldmark: Sába királyneje. — A II. felv. után: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. A III. felv. után: Időjárásjelentés. Majd kb. 11.10: A m. kir. Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekarának hangversenye.

Bécs. 19.35: Schubert: Változatok egy orgonatómára. 20: Dalcst. Brahms, Schubert, Krenek, Korngold dalok.

Berlin. 21: Szimfónikus hangverseny. Handel, Mozart, Strauss művei.

Köln. 19.45: Operettzene.

Lipce. 21.15: Schumann művek zongorán.

Stuttgart. 21: Zongorahangv.

Varsó. 17.45: Délutáni zene. Puccini: Mimi áriája a Bohémekből, Bizet: Carmen, Rozycy: Casanova, Beethoven: Zongoratrió. 19.25: Grammfón. — 20.30 Szórákzóató zene.

Kattowitz. 20.30: Könyvnyű zene. — 22.15: Hangverseny.

Poznan. 20.30: Orgonaművek.

Milánó. 20.30: Szimfónikus hangv.

Róma. 21: Hangverseny.

Prága. 22.20: Orgonahangv.

Pozsony. 19.20: Dvorak: Ördög Katika c. operája.

Brünn. 19.30: Opera.

Ósló. 20.30: Hangv. zongoraés énekszámokkal.

Belgrád. 22.50: Rádiókvertett. Wagner: Tristan és Isolda, Verdi: Traviata. **Ljubljana. 20.30:** Szóladalok. **Stockholm. 19.445:** Haydn, Mendelssohn, Franck, Saint-Saens, Thomas művei. 22: Mozart művei.

Apró hirdetések

Felsőkereskedelmi akadémiát végzett katonai kötelezettségének eleget tett, 20 éves zsidó fiatalember, ki a román, magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, megfelelő alkalmazást keres. Esetleges későbbi benősülés is lehetséges. Ajánlatokat „Szolid 1931” jellegre a kiadó továbbít.

Teljes különbejáráttal szép uccai egészséges butorozott szoba fürdőszobahasználattal is kiadó. Str. Gen. Berthelot (Eötvös u.) 25.

Készpénzzel rendelkező

magános diplomás izraelita tanárnő vagy tanító azonnalra, szakmájában megfelelő biztos vállalatnál, elhelyezkedést talál, esetleg betársulhat. Cim: Uj Kelet Oradea, Rimanóczy u. 4.

Zongoraórát adok jó módszerrel jutányosan, gyakorlással is. Cim a kiadóban.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignác vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

Könyvelési órákat, könyvek rendbehozását, román, magyar, német nyelv írás tanítását, valamint levelezést jutányosan vállalok. Szíves megkereséseket „Könyvszakértő” jellegre kérek.

Üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet Minerva Biztosítónál, Regele Ferdinand 37.

Soha ilyen olcsó

könyvvásár
75%
árleszállítás

III.
Dosztojevszkij: Goldjakin 170 oldal
Megtételezettek, 1-2 kötet.
Emlékiratok a holtak házából
Fehér éjszakák
Megaláztatok és megszorítottak
1-2 kötet
Kamasz, 1-4 kötet
Szegény emberek
A kis hős
Nagyváros
Sztejpancsikowo, 1-2 kötet
Flaubert: Bovaryné
Maupassant: Erős mint a halál
Poe: Pym Gordon Arthur
Carlyle: A francia forradalom 3 k.
Ferrero: Róma nagysága 1-4 kötet
Emerson: Essayk
Finot: A boldogság tudománya
Maeterlinck: Szegények kincse
Mecsnikov: Optimistavilágnezet
Tagore: Az élet megismerése
Wilde: A szépség filozófiája
Guyan: Modern esztétika
Wagner: Művészet és forradalom
Chesteron: Hagyományok
Brands: Korok, emberek
France: Corgnard abbe
Markovics R. Szibériai garnizon
Stefan Zweig: Amok 2 kötet
Szabó D.: Elsodort falu 3 k.
Móra F. Ének a buzamezőkről 2 k.
Thomas Mann: Buddenbrook ház 3 k.
Makkai Sándor: Ördögsekér 2 kötet

Kaphatók az Uj Kelet könyvostályban. Vidékre utánvétellel vagy az országos elözetes befizetéssel melletti szállítással.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELEKÉRE
HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

XIV. ÉVFOLYAM
Január 5691 F

As Uj Kelet és bántárai
Cikkeink utforrás megjelölésével

Kéziratokat megőrizzük

A sarió kard

Jezsujás prófétia modozott arról, hogy az összes kardokat oroszlan békén az emberek megörvendeznek is. Mindezekig a jezsujás prófétia elcsere fenne nek legyilkolási is felfalja a gilletőleg népek helyett a köles marcangolták a a harenak n tábornokai volt filozófusai is. ték mindezekig verszomjas termis glóriájába.

Csak a XIX. század civilizációja sível merült fel gondolkodásában a jólét és halad nélkül is biztos háboru kitérés és hívők, akik újabb nagyarágott. Ezek a hívő azonban keservializmus szellekatonai államát martalóc-mentavilágháborút s foltta meg az uturába vetett n segét. Négy éve az oroszlan far volt, mint egy sebhajító kegyetok és gázbombák és mélyítették és civilizációk alkodik század embusában mutat

A világháborúban következő ság, az egész radalmak s a elviselhetetlenn azonban arra f harciasabb poli mennyire nehe kozzanak a há föltöt. A vilá technikai „fejlőt, hogy egy győzelem a harc részere illuzóri legyőzetés s a mában minden egyformán részrány, anyagi s hanc önjngeség egyaránt az válnának, akik tag szele füttyö Talán ez a tette végre azo a leszerelés gon leges elfogadás elött s a világl voltak letétem az imperializm okulva a világvább folytatták talmi szempont ezért nem kis zudult világvá lesky, Briand nevezhetők a je nak s ha ezek tájukon még n és az elnyomás a leszerelés me ugy ezt csak erkölcsi kénysz A világháború